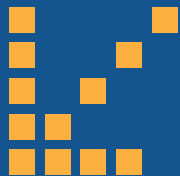

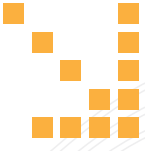
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

**TÜRKİYE ÖZEL GÜVENLİK
HİZMETLERİ MECLİSİ
SEKTÖR RAPORU**

2012

2012 Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu

ISBN: 978-605-137-250-1

TOBB Yayın Sıra No: 2013/190

TOBB yayınları için ayrıntılı bilgi
Yayın Müdürlüğünden alınabilir.

Tel : +90 (312) 218 20 00

Fax : +90 (312) 219 40 90 - 91 - 92 - 93

İnternet : www.tobb.org.tr

TOBB yayınlarına tam metin ve ücretsiz olarak internetten ulaşabilirsiniz.

Sayfa Düzeni ve Baskı: Salmat Basım Yay. Amb. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Sebze Bahçeleri Cad. Arpacıoğlu İşh. 95/1

İskitler-Ankara Tel: (0312) 341 10 24

Sertifika No: 26062

ÖNSÖZ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk özel sektörünün en üst düzeyde yasal temsilcisi sıfatı ile özel sektörümüzün ihtiyaçları doğrultusunda çalışmalar yürütmekte, sorunlarına çözüm aramakta ve istikrarlı bir biçimde gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Sektörlerimize daha kapsamlı hizmet sunulması ve bu hizmetlerin geliştirilmesi perspektifinde 18.05.2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 57'nci maddesine dayanılarak "Türkiye Sektör Meclislerinin Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği" hazırlanmıştır. 12.02.2005 tarihli ve 25725 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmeliğe istinaden Birliğimiz bünyesinde 52 adet Türkiye Sektör Meclisi oluşturulmuştur.

Temmuz 2006 tarihinden bu yana faaliyetlerine devam etmekte olan Türkiye Sektör Meclislerinin sayısızaman içinde duyulan ihtiyaç ve sektörlerden gelen talep üzerine oluşturulan yeni Meclislerle birlikte bugün itibarı ile 59'a ulaşmıştır.

Türkiye Sektör Meclisleri; sektörün tüm ilgili taraflarını bünyesine alan entegre yapısıyla, yerel olduğu kadar uluslararası nitelik taşıyan sektörel bir bakış açısıyla ve bugünün yanında geleceği de kuşatan strateji ve vizyonuyla, dünyadaki benzer örneklerinden daha kapsamlı hizmetler sunmaya yönelmiş bir yapıdır. Aynı zamanda sektörlerimize ve ekonomimize büyük faydalar sağlayan önemli bir oluşum ve kamu-özel sektör ortaklığının etkin biçimde hayata geçirilebileceği sağlam bir zemindir.

Meclisler; firmaların, sektörel kuruluşların ve ilgili kamu kurumlarının üst düzey yöneticileri ile temsilcilerini bünyesine katan önemli bir buluşma noktasıdır. Türkiye Sektör Meclisleri, yelpazesi içine aldığı tüm ekonomik sektörler için radikal bir adımı temsil etmektedir. Sektörel kurum ve kuruluşların tek bir çatı altında toplanabilmesi, sorunların çözümü ve sektörlerimizin ülke ekonomisine katkılarının artırılması yolunda önemli bir taahhüdün göstergesidir. Meclis içerisinde sağlanan birlik ve beraberlik ortamı, ortak görüşlerin oluşturulmasına ve ortak kararların alınmasına imkan sağlamıştır. Ortak kararlar doğrultusunda başlatılan girişimlerden ilgili merciler nezdinde daha olumlu sonuçlar alınmaktadır.

Meclis faaliyetleri çerçevesinde çalışmalardan daha fazla verim alınabilmesi, farklı görüş ve düşüncelerin uyumlaştırılması ve aralarında tutarlılık sağlanması, sektörlerin mevcut durumu ve geleceğe yönelik beklentileri konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla Meclislerimiz tarafından sektör raporları hazırlanmaktadır. Bu süreçte Birliğimizce hiçbir telkinde bulunulmadığından raporlarda açıklanan görüş ve önerilerle ilgili Birliğimiz görüşleri saklı tutulmaktadır.

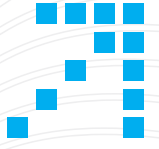
Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu'nun sektörün gelişimi, sorunlarının çözümü, sektörel politika ve stratejilerin oluşturulması, açısından faydalı olacağı düşüncesiyle sektörümüze, camiamıza ve ilgililere hayırlı olmasını dilerim.

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

Başkan

2012 Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu

SUNUM

1830'lu yıllarda Amerika'da atlı posta arabalarının korunması amacı ile başlayan güvenlik ve koruma hizmetleri, zaman içinde dünya genelinde pek çok ülkede gelişerek yaygınlaşmıştır. Sektör ülkemizde de önemli bir gelişim sergilemiş ve bugün itibarı ile 1.500 güvenlik şirketinde, 300.000 çalışan ile devasa bir yapı haline gelmiştir.

Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu ülkemiz ekonomisi ve istihdam için büyük bir önem taşıyan özel güvenlik hizmetleri, elektronik güvenlik sistemleri, alarm sistemleri ve alarm izleme merkezleri ile değerli eşya ve para taşıma sektörlerinin mevcut durumunu inceleyerek, var olan ve olası problemleri mercek altına almak ve ileriye yönelik çözüm önerilerini ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

Raporun ilk bölümünde bir çok yönleriyle sektörün Türkiye ekonomisindeki yeri analiz edilmiştir. İkinci bölümünde güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatlar ve bekleyen tehditlerin saptandığı SWOT analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

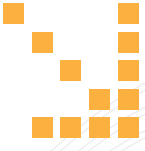
İlerleyen bölümlerde teşvik ve yardımlar ile sektördeki yeni yönelimlerden bahsedilmiş, sektörün yapısal sorunları incelenerek çözüm önerileri getirilmiş, akabinde de mevzuattan kaynaklanan sorunlar değerlendirilmiştir.

Son olarak da sektörün rekabet gücünün artırılmasına yönelik kısa, orta ve uzun vadeli öneriler sunulmuş ve genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Raporun yazım sürecinde engin tecrübeleri ve değerli çalışmalarıyla sektörü yönlendiren ve ortaya çıkmasına katkı sağlayan Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi üyelerimize ve akademik danışmanımız Sn. Doç. Dr. C. Gazi UÇKUN'a teşekkür ederim.

Hasan Gazi ÖZER

Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. Dünyada ve Türkiye’de Özel Güvenlik Sektörü	7
2. Sektörün Türkiye Ekonomisindeki Yeri	7
2.1 İstihdam Düzeyi, Niteliği ve Maliyeti	8
2.2 Kayıtdışılık	9
2.3 Mesleki Eğitim	9
2.4 Üniversitelerde Özel Güvenlik Eğitimi	14
2.5 Üniversitelerde Özel Güvenlik Eğitiminin Amaçları	15
2.6 Karlılık Oranları	15
2.7 Yabancı Sermaye Yatırımları	16
2.8 Sektörün Bölgesel Dağılımı	16
2.9 Sektörün Yeniden Yapılandırılması	16
3. Sektörün SWOT Analizi	17
3.1 Güçlü Yönler	17
3.2 Zayıf Yönler	18
3.3 Fırsatlar	18
3.4 Tehditler	18
4. Teşvik ve Yardımlar	18
5. Sektörde Yeni Yönelimler	18
6. Sektörün Yapısal Sorunları ve Çözüm Yolları	17
7. Mevzuattan Kaynaklanan Sorunlar	22
7.1 5188 Sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliğinden Kaynaklanan Sorunlar	22
7.2 4857 Sayılı Kanuna Tam Olarak Uyulmamasından Kaynaklanan Sorunlar	25
7.3 Kamu İhale Mevzuatından Kaynaklanan Sorunlar	26
7.4 Personel Maaşları	27
7.5 Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası	28
7.6 Silah Eğitimi	28
8. Sektörün AB Uyum Sürecinde Geldiği Nokta, Karşılaştığı Uyum Sorunları	28
9. Sektörün Rekabet Gücünün Artırılması ve Verimlilik	29
10. Genel Değerlendirme	30
11. Kaynaklar	32
12. Kısaltmalar	32

1. Dünyada ve Türkiye'de Özel Güvenlik Sektörü

Genel kabul görmüş tanıma göre; kişi kurum ya da kuruluşların dışarıdan ya da içeriden gelebilecek tehdit, taciz, sabotaj, yangın gibi olaylara karşı alınacak tedbirler zincirine güvenlik denir. Güvenlik olgusu insan oğlunun var oluşundan bu tarafa ihtiyaç duyduğu en büyük olgulardan biridir. İlk zamanlarda sadece can güvenliği insanlar için önemli iken, cilalı taş devrinde yerleşik hayata geçilmesiyle farklı güvenlik alanları ortaya çıkmıştır. Yeni ve farklı alanların ortaya çıkması güvenliği düşünülen ve koruma ihtiyacı artan yeni bir olgu oluşturmuştur. Devirler değiştikçe bu gereksinim artmış ve güvenlik olgusu sistematik bir şekil alarak özel mülkün ve kişilerin korunması olarak kalıplaştırılmıştır. Güvenlik kişisel olarak alınan önlemler, sosyal devletin sorumluluğu gereği yaptığı koruma ve özel veya tüzel kişilerin kendi imkânları dışında maddi olarak satın aldığı bir olgu olarak üç parametrede incelenir. Güvenliğin sistemleşerek bir kalıp haline bürünmesi zaman geçtikçe kanunlarla desteklenen bir şekil alarak yasal bir zemine oturtulmuştur. Özel güvenliğin gerekli mali tablonun büyüklüğü ve kullandığı insan kaynağının ne denli büyük bir istihdam sağladığı göze alınırsa, güvenlik alanında ne kadarda önemli olduğu anlaşılır.

İsviçre Cenevre Üniversitesi Uluslararası Mezunlar Enstitüsü ve Kalkınma Araştırmaları'nda, özel güvenlik endüstrisinin tüm dünyada hızla büyüme kaydettiğini ve hükümetlerin polis alımından 2 kat daha fazla sayıda kişiyi özel güvenlik şirketleri tarafından güvenlik görevlisi olarak işe aldığını ortaya çıkarmıştır. Dünyada kayıtlı özel güvenlik görevlisi sayısının son 20-30 yılda yüzde 200-300 oranında bir artış göstererek 20 milyonu bulduğu tespit edilmiştir.

Özel güvenlik firmaları dünya piyasalarında, 2011 yılı ortalama verilerine göre 100 milyar dolardan fazla bir pazar payına sahiptir. Hâlihazırda Avrupa Birliği ülkelerinde özel güvenlik sektörü 1,7 milyon çalışanı, 50.000 şirketi ve 15 milyar € yıllık geliri ile önemli bir sektördür. İngiltere 220 bin kişi ile güvenlik sektöründe istihdam açısından Avrupa lideridir. Ülkemizde ise özel güvenlik sektörü 3 milyar dolarlık bir pazar oluşturmakta, 213.718 bin kişi ile istihdama önemli katkılar sağlamakta ve Avrupa'da ikinci sırada bulunmaktadır. Türkiye özel güvenlik sektörünün 2012 yılında 10 bin kişiyi daha iş imkanı sağladığı tahmin edilmekte ve bu büyüme hızıyla çok yakın bir gelecekte Avrupa lideri olacağı değerlendirilmektedir.

Güvenlik Servisleri Organizasyon Birliği Derneği (GÜSOD) bilgilerine göre, Türkiye'de özel güvenlik yasasının çıkışı ile yıllara göre özel güvenlik şirketi ve özel güvenlik eğitim kurumu sayılarında büyük bir artış görülmektedir. GÜSOD 2000 yılında Avrupa Güvenlik Servisleri Konfederasyonu'na (CoESS) katılımcı üye (associated member) olmuştur. AB üyesi olmayan ülkelere tanınan bu üyelik olanağını çok iyi kullanan Dernek, güvenlik konusunda Avrupa çapında övgüyle karşılanan çabaları sonucu, Konfederasyon'un Tüzüğünde değişiklik yapılmasını sağlayarak, 28 Ocak 2004'te Brüksel'deki CoESS Yönetim Kurulu'nda tüm diğer AB üyesi ülkelerle eşit statüde tam üyeliğini (active member) kabul ettirmiştir. Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci ile ilgili çalışmalar devam ederken buna paralel olarak Özel Güvenlik Sektörü'nün temsilci kuruluşları AB' de var olan müteakbil kuruluşlarına üye olarak kabul edilmişlerdir.

2. Sektörün Türkiye Ekonomisindeki Yeri

Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre ülkemizde özel güvenlik faaliyeti için izin verilen şirket sayısı 1.375, özel güvenlik eğitimi veren kurum sayısı 727, kendi güvenliğini sağlamak üzere özel güvenlik izni alan yer sayısı 53.635'tir.

2012 Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu

Jandarma Genel Komutanlığı kayıtlarına göre ise ülkemizde özel güvenlik faaliyeti için izin verilen şirket sayısı 6, özel güvenlik eğitimi veren kurum sayısı 2, kendi güvenliğini sağlamak üzere özel güvenlik izni alan yer sayısı 9.247'dir.¹

2.1 İstihdam Düzeyi, Niteliği ve Maliyeti

Özel güvenlik görevlisi; özel koruma ve güvenlik hizmetlerini yerine getirmek amacıyla istihdam edilen kişileri, alarm izleme merkezleri; konut, işyeri ve tesislerin güvenliğini sağlamak amacıyla teknik donanım kullanarak bunları izleyen işletmeleri, özel eğitim kurumu; özel güvenlik görevlileri ve yönetici adaylarına özel güvenlik eğitimi vermek üzere İçişleri Bakanlığı'nın izniyle kurulan eğitim kurumlarını, özel güvenlik şirketi; Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan ve üçüncü kişilere koruma ve güvenlik hizmeti veren şirketi, özel güvenlik birimi ise bir kurum veya kuruluşun güvenliğini sağlamak üzere kendi bünyesinde kurduğu birimi ifade etmektedir.²

Ülkemizde 2011 yılı sonu itibarı ile polis bölgesinde 832.813 kişi özel güvenlik görevlisi sertifikası, 541.642 kişi özel güvenlik kimliği almış olup 187.467 özel güvenlik görevlisi mevcuttur. Jandarma bölgesinde ise 14.078 kişi özel güvenlik sertifikası, 98.170 kişi özel kimliği almış olup 35.251 özel güvenlik görevlisi mevcuttur. Böylece ülkemizde sertifika alan özel güvenlik görevlisi sayısı 846.891, özel güvenlik kimliği alan görevli sayısı 639.812, özel güvenlik görevlisi sayısı 213.718 kişi olup, 225 alarm merkezi bulunmaktadır. 1.155.389 kişi özel güvenlik görevlisi olmak üzere sınava girmiş, bunların 780.955'i sınavda başarılı olmuştur (Tablo 1-2). Bu veriler sektörün ve hizmet alanının büyüklüğü hakkında bize yeterli bilgiyi vermektedir.

Tablo 1. Polis Bölgesi Özel Güvenlik Kurumları ve Özel Güvenlik Görevlileri

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Toplam
Faaliyet İzin Belgesi Verilen Şirket Sayısı	29	516	240	145	111	129	124	81	1.375
Faaliyet İzin Belgesi Verilen Eğitim Kurumu Sayısı	38	292	102	96	72	81	37	9	727
Özel Güvenlik İzni Alan Yer Sayısı	12.450	7.078	6.280	2.852	5.608	8.638	4.595	6.134	53.635
Sertifika Alan ÖGG Sayısı		76.587	137.584	97.854	103.446	138.883	136.192	142.267	832.813
Kimlik Alan ÖGG Sayısı	57.855	59.303	57.011	41.640	60.681	74.851	76.626	113.685	541.642
Tahsis Edilen ÖGG Kadrosu	57.855	28.287	42.350	32.584	40.768	53.916	41.900	42.768	340.428
Mevcut ÖGG Sayısı		23.458	32.547	24.987	38.729	27.738	23.516	7.492	178.467
Kapanan/Kapatılan Şirket Sayısı		5	7	9	22	22	18	46	129
Kapanan/Kapatılan Eğitim Kurumu Sayısı	1	4	4	11	14	12	29	29	104
Alarm Merkezi Sayısı				114	17	19	44	30	224

Kaynak: www.ozelguvenlik.pol.tr

¹ www.egm.gov.tr

² A.g.y

Tablo 2. Jandarma Bölgesi Özel Güvenlik Kurumları ve Özel Güvenlik Görevlileri

Kiriter	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Em.Gn.Md. Devredilen	Toplam
Faaliyet İzin Belgesi Verilen Şirket Sayısı		3	8	3	6	2	4		20	6
Faaliyet İzin Belgesi Verilen Eğitim Kurumu Sayısı			2	2		1			3	2
Özel Güvenlik İzni Alan Yer Sayısı	163	986	1.788	1.780	2.141	1.761	1.270	1.103	1.745	9.247
Sertifika Alan ÖGG Sayısı	663	176	1.864	3.597	3.702	3.361	423	292		14.078
Kimlik Alan ÖGG Sayısı	1.248	3.501	13.269	17.350	16.671	22.585	13.996	9.550		98.170
Tahsis Edilen ÖGG Kadrosu	2.173	6.865	9.550	11.697	14.374	10.621	9.106	7.084	12.904	58.566
Mevcut ÖGG Sayısı	1.394	4.774	5.870	7.803	8.709	6.309	5.519	5.240	10.367	35.251
Kapanan/Kapatılan Şirket Sayısı			1		1					2
Kapanan/Kapatılan Eğitim Kurumu Sayısı									2	1
Alarm Merkezi Sayısı				1	1			1	2	1

Kaynak: www.ozelguvenlik.pol.tr

2.2. Kayıtdışılık

Özel güvenlik sektöründeki haksız rekabet ve kayıt dışı çalışma kaliteyi düşürmekte ve bu bağlamda verilen hizmetlerin verimsizliği, kamu ve özel sektör işbirliğine olumsuz olarak yansımaktadır.

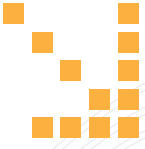
2.3. Mesleki Eğitim

Ülkemizde özel güvenlik hizmetlerini düzenleyen ilk yasa, 22.07.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanundur. Bu Kanun 10.06.2004 tarihinde kabul edilen 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Kanun ile birlikte yıllardan beri yasadışı olarak çalışan özel güvenlik (gözetim) görevlileri de Kanun kapsamı içine alınarak konuya belirli bir düzen getirilmeye çalışılmıştır. İlgili mevzuatlarda belirlenen eğitimler, Emniyet Müdürlüğü denetim ve kontrolünde 120 saat silahlı veya 90 saat silahsız olarak, Kanunda belirlenen kriterleri taşıyan her Türk vatandaşına verilmektedir. Bu eğitimlerde özel güvenlik hukuku ve kişi hakları, güvenlik tedbirleri, silahsız savunma, olay yeri koruma, patlayıcı maddeleri tanıma ve önlem alma, uyuşturucu madde tespiti, temel ilkyardım, yangın güvenliği, tabii felaketlerde ve acil durumlarda müdahale, özel güvenlik etiği ve ahlâk kuralları, iletişim ve müşteri odaklılık gibi alanlarda eğitim verilmekte ve özel güvenlik görevlileri buldukları ortamlarda insanların güvenliklerini sağlayacak yetkinliğe kavuşmaktadırlar.

Sektörün geleceğine dönük ihtiyaçların analizi yapıldığında, bugün karşılaşılan en ciddi sorunun nitelikli çalışan bulabilmek olduğunu görüyoruz. Mevcut düzenlemelere göre "temel eğitim" alanlar özel güvenlik sektöründe çalışabilmek için aranan asgari şartı yerine getirmiş olmaktadır. Ancak bundan sonraki kademeler için bir düzenleme henüz yapılmamıştır. Bir meslek için olmazsa olmaz denilebilecek yetkinlikler ve bu yetkinlikleri verecek eğitim ortamı mevcut değildir.

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin eğitim konularını düzenleyen bölümü aşağıda verilmiştir³:

³ http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.7190&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=Özel_guvenlik_hizmetlerine_dair_kanunun_uygulanmasına_iliskin_yonetmelik

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik Özel Güvenlik Eğitimi

Özel Güvenlik Eğitimi ve İzni

Madde 31- Özel güvenlik temel eğitimi ve yenileme eğitimi Bakanlıktan faaliyet izni alan özel eğitim kurumlarında yapılır. Özel güvenlik eğitim izni için Bakanlığa yapılacak başvuruya aşağıdaki bilgi ve belgelerden birer suret eklenir.

a) Eğitim yapılacak tesisin adresi, tapusu veya kira sözleşmesi,

b) Binaya ilişkin yapı kullanma izni veya eğitim kurumu açılmasında fenni sakınca olmadığına ilişkin belediyeden alınan yazı,

c) (Mülga:RG-26/9/2009-27358)

d) Kurucu, yönetici ve uzman eğitimcilerin (Değişik ibare:RG-26/9/2009-27358) T.C. Kimlik Numarası,

e) Yöneticilerin dört yıllık yüksek okul mezunu olduğunu belgeleyen diploma veya dengi belgenin örneği,

f) Eğitim kurumunu temsil edecek yöneticiler için yetki belgesi,

g) Yöneticilerin özel güvenlik temel eğitim sertifikası (genel kolluk birimlerinde daha önce çalışmış olanlardan buna ilişkin belge).

ğ) **(Ek:RG-26/9/2009-27358)** Eğitim yapılacak tesisin yangın sigortası ve zorunlu deprem sigortası poliçelerinin birer sureti.

Müracaatların Değerlendirilmesi

Madde 32- (Değişik cümle: RG-26/9/2009-27358) Bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak teslim edildiği anlaşıldığında, eğitim merkezinin bulunduğu ilde, sorumluluk bölgesi esasına göre başkanı emniyet müdürü veya jandarma subay sınıfı bir rütbeli olan ve özel güvenlikle ilgili birimde çalışan üç kişiden oluşan bir inceleme komisyonu görevlendirilir. Bu komisyon tarafından, tesisin özel güvenlik eğitimi verilmesine uygun olup olmadığı, eğitim araç ve gereçleriyle, teçhizatın yeterli olup olmadığı, yangına karşı gerekli önlemlerin alınıp alınmadığı, belge ve bilgilerin gerçeği yansıtıp yansıtmadığı araştırılarak, belirtilen yerde eğitim merkezi açılıp açılmayacağına ilişkin bir rapor düzenlenir.

Başvurunun alınmasıyla birlikte açılacak eğitim kurumunun **(Ek ibare: RG-26/9/2009-27358)** kurucuları ve yöneticisi hakkında güvenlik soruşturması başlatılır.

(Değişik fıkra:RG-11/9/2011-28051) İnceleme ve soruşturma sonucu olumlu olan özel güvenlik eğitim kurumları hakkında, ruhsat harcını yatırmalarını müteakiben, Ek-10'da örneği belirlenen Özel Güvenlik Eğitim Kurumu Faaliyet İzin Belgesi düzenlenir. Faaliyet izin belgesi eğitim kurumunun kurucusuna, yöneticisine, kanuni vekiline veya eğitim kurumlarınca yetkilendirilen kişiye elden teslim edilir.

Eğitim Programı

Madde 33- (Değişik fıkra:RG-29/1/2011-27830) Özel güvenlik eğitimine alınan adaylar asgari yüz yirmi saatlik eğitime tabi tutulur. Programın yirmi saati silah ve atış eğitimine ayrılır. Ateşli silah taşımayacak özel güvenlik görevlilerinin silah ve

atış eğitimini alması zorunlu değildir. Bu görevlilerin temel eğitimi yüz saatten aşağı olmayacak şekilde düzenlenir. 18 inci madde gereğince alınması gereken "özel güvenlik görevlisi olur" ibareli sağlık raporu temel eğitimden önce istenir.

Özel güvenlik temel eğitiminde okutulacak dersler, asgari ders saatleri, uzman öğreticilerin nitelikleri Ek-11'deki tabloda gösterilmiştir.

(Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Havalimanı ve havaalanlarında istihdam edilecek özel güvenlik görevlileri Sivil Havacılık Güvenliği ile Uyuşturucu Madde Bilgileri derslerini, deniz limanlarında istihdam edilecek özel güvenlik görevlileri, ISPS Kod. çerçevesinde Deniz Limanı Güvenliği ve Uyuşturucu Madde Bilgileri derslerini, almak zorundadır.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Özel güvenlik görevlilerine çalışacakları yerin ve yapacakları görevin özelliğine göre alan eğitimleri verilebilir.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Özel güvenlik temel eğitimi günlük sekiz saat ve haftada kırksekiz saatten fazla olamaz. Bir ders saati kırk dakikadır ve iki ders arası en az on dakika ara verilir. İhtiyaç halinde aynı ders konusunda ve ikişer dersden fazla olmayacak şekilde blok ders yapılabilir. Haftanın bir günü kursiyerlerin istirahatına ayrılır ve ders yapılmaz.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Fiilen memur statüsünde çalışan uzman eğiticiler bir haftada toplam yirmi saatten fazla ders veremez ve mesai saatleri içerisinde ders vermek üzere bir haftada sekiz saatten fazla izin alamazlar. Emekli veya özel sektörde çalışan uzman eğiticiler ise bir haftada kırkbeş saatten fazla ders veremezler. Bir uzman eğitici gerekli şartlara haiz olsa bile bir eğitim kurumunda en fazla üç farklı derse girebilir.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Temel ve yenileme eğitiminde kursiyerlere silah bilgisi ve atış dersi kapsamında 15 metre mesafeden ve 25 fişek üzerinden atış yaptırılır. Kursiyerlerin atış eğitiminde başarılı kabul edilmesi için 25 adet fişegin en az 15 adedinin hedefe isabet etmesi gerekir. Yeterli başarıyı gösteremeyen kursiyerlere ek fişek istihkakı alınmak suretiyle başarılı oluncaya kadar atış yaptırılır. Atış için alınan fişek istihkaklarının sarf edildiğine dair atış yapılan yerin sorumlusu ve eğitim kurumu yöneticisi tarafından imzalanacak tutanak tutulur.

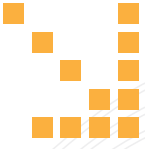
(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Silahlı görev yapan özel güvenlik görevlilerine, istihdam edildikleri kurum/kuruluş veya şirket tarafından her yıl en az 25 fişek üzerinden hizmet içi eğitim atışı yaptırılır.

(Mülga fıkra: RG-26/9/2009-27358)

Özel güvenlik görevlisi istihdam edenler, personelin fiziki yeterliliğinin görev müddetince sürmesini sağlamakla yükümlüdür.

Silah Bilgisi ve Atış dersinin tüm uygulamaları ve silah atış eğitimleri poligon ortamında yapılır. Özel eğitim kurumları, kendilerine ait atış poligonu bulunmaması halinde, özel kişilere veya genel kolluğa ait atış poligonlarından yararlanabilir. Bu kurumlar, atış eğitimini yaptıracığı atış poligonunu, eğitim faaliyetine başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde **(Değişik ibare:RG-11/9/2011-28051)** Valiliğe bildirir.

Güvenlik Sistemleri dersi, güvenlik cihazlarının kurulu bulunduğu alanlarda da yapılabilir.

Yenileme Eğitimi

Madde 34- (Değişik fıkra:RG-11/9/2011-28051) Özel güvenlik görevlileri ile yöneticiler kimlik kartlarının yenilenebilmesi için beş yılda bir yenileme eğitimi alır.

(Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Yenileme eğitimi altmış ders saatinden oluşur. Yenileme eğitiminin on ders saati silah bilgisi ve atış dersine ayrılır. Yenileme eğitiminde okutulacak ders konuları ve saatleri Ek-13'de gösterilmiştir.

Havalimanı ve deniz limanlarında görevli özel güvenlik görevlilerinin yenileme eğitimi için uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan diğer hükümler saklıdır.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Özel güvenlik yenileme eğitimi günlük sekiz saat ve haftada kırksekiz saatten fazla olamaz. Bir ders saati kırk dakikadır ve iki ders arası en az on dakika ara verilir. İhtiyaç halinde aynı ders konusunda ve ikişer dersten fazla olmayacak şekilde blok ders yapılabilir.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Yenileme eğitimi, kendi bünyesinde özel güvenlik birimi olup, en az yirmi özel güvenlik görevlisi istihdam edilen yerlerde, yeterli araç-gereç ve materyal ile sınıf ortamı oluşturulması ve il valiliği tarafından yerinde yapılacak incelemede uygun değerlendirilmesi halinde, Ek-13'te belirtilen eğitim müfredatı doğrultusunda fiilen hizmet verilen yerlerde de yapılabilir. Ancak, özel güvenlik şirketlerinden koruma ve/veya güvenlik hizmeti alanlar yerinde yenileme eğitimi yapamazlar.

(Mülga fıkra:RG-26/9/2009-27358)

(Ek fıkra:RG-11/9/2011-28051) Yenileme eğitime katılan özel güvenlik görevlileri ile yöneticilerin hizmet ve iş akitleri devam eder, eğitim süresince özlük haklarından yoksun bırakılamaz.

Eğitim Kurslarına Devam Zorunluluğu

Madde 35- Adayların, özel güvenlik eğitimi süresince verilen derslerin en az üçte ikisine devamı zorunludur. Özel eğitim kurumlarınca, kursun sonunda adayların derslere devam durumunu gösteren devam çizelgesi düzenlenir. Kabul edilebilir bir özrü bulunmaksızın derslerin %10 undan fazlasına devam etmeyenlerin kursla ilişkisi kesilir.

Sınav

Madde 36- (Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Özel güvenlik temel ve yenileme eğitimini tamamlayanlar yazılı ve uygulamalı sınava tabi tutulur.

Yazılı sınav, merkezi sınav komisyonunca hazırlanan sorularla illerde yapılır.

Bakanlıkça belirlenen sayıda yazılı sınav gözlemcisi ve illerde yapılacak uygulamalı sınav komisyonlarında görevlendirilecek personel valilik tarafından belirlenir.

Yazılı Sınav

Madde 37- Yazılı sınav soruları Merkezi Sınav Komisyonu tarafından hazırlanır. Yazılı sınavın yeri, tarihi, başvuru süresi, başvuru sırasında istenecek belgeler ve diğer hususlar en az on beş gün önceden Komisyon tarafından belirlenerek ilan edilir.

(Değişik: RG 05/05/2005-25806) Yazılı sınav, eğitim konularının ağırlığına göre ve konuların tamamını kapsayacak şekilde hazırlanan ve 100 sorudan oluşan birinci

kısım ile adayların silah bilgisinin ölçüldüğü ve 25 sorudan oluşan ikinci kısım olmak üzere çoktan seçmeli sorulardan oluşan iki kısım halinde yapılır.

Uygulamalı Sınav

Madde 38 — (Değişik: RG 05/05/2005-25806)

(Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Uygulamalı sınavda, onbeş metre mesafeden ve beş adet fişek üzerinden yaptırılacak atış ile adayların atış becerisi ölçülür. Adayların atış becerilerinin ölçüldüğü uygulamalı sınav, yazılı sınavdan hemen sonra yapılır. Sınava girecek aday sayısının fazla olması halinde, illerde birden fazla uygulamalı sınav komisyonu oluşturulabileceği gibi, sınav aynı gün bitirilemediği takdirde devam eden günlerde de tamamlanabilir.

Sınav Sonuçlarının Değerlendirilmesi

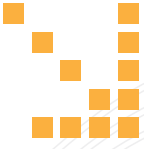
Madde 39- (Değişik: RG 05/05/2005-25806) Adayların başarı puanının hesaplanmasında yazılı sınavın genel konulardan oluşan 100 soruluk birinci kısmı 100 puan üzerinden değerlendirilir. Silah bilgisi ve uygulama puanı ise, yazılı sınavın silah bilgisinin ölçüldüğü 25 soruluk ikinci kısmı 50 puan ve adayların atış becerilerinin ölçüldüğü uygulamalı sınav 50 puan olmak üzere toplam 100 puan üzerinden değerlendirilerek tespit edilir. Silahlı eğitim almış adayların başarı puanı bu iki puanın toplamının aritmetik ortalamasıyla bulunur. Adayların başarı puanının yeterli sayılabilmesi için, bu iki puan ortalamasının en az altmış, her iki kısım puanının ise en az elli olması şartı aranır.

(Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Sınavlarda yeterli başarıyı sağlayamayan adaylar, yeniden özel eğitim kursuna devam etmeksizin bir yıl içinde birbirini takip eden üç sınava daha katılabilir. Toplam dört sınav neticesinde de başarısız olan veya başarısız sayılan adaylarda tekrar özel eğitim kursuna devam şartı aranır.

(Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Silahsız olarak görev yapacak olan özel güvenlik görevlileri, sadece yazılı sınavın birinci kısmındaki soruları cevaplarlar ve bu kısımdan en az altmış puan almaları halinde başarılı sayılırlar. Silah bilgisi ve atış fark dersini alan özel güvenlik meslek yüksekokulu mezunlarının da silah bilgisiyile ilgili yazılı ve uygulamalı sınavdan altmış puan almaları halinde başarılı sayılırlar. Özel güvenlik meslek yüksekokulu öğrencileri eğitim dönemi içerisinde silahsız olarak ve gözlemci sıfatıyla staj yapabilirler. İki yıllık öğrenim boyunca, meslek yüksekokulu tarafından belirlenecek tarihlerde, özel güvenlik eğitim kurumlarında silah eğitimi alabilir ve mezuniyetleriyle birlikte silahlı eğitimleri de geçerli kabul edilir.

(Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Yenileme eğitimi; özel güvenlik görevlilerinin mevcut bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine yönelik yapılır. Yenileme eğitimi sonrasında yapılan sınavlar özel güvenlik görevlilerinin seviye tespitine yöneliktir. Sınav neticesi aldığı puanlar verilecek sertifikaya işlenir ve yükselmelerde işverence göz önüne alınabilir. Özel güvenlik görevlileri seviye puanlarını yükseltmek için çalışma izinleri süresince seviye yükseltme sınavlarına girebilirler.

(Ek fıkra: RG-26/9/2009-27358) Temel ve yenileme eğitimleri sonunda merkezi sınav komisyonu tarafından yapılan sınavlarla ilgili optik cevap kâğıtları, atış kâğıtları ve benzeri yazılı doküman altı ay süreyle muhafaza edilir. Bu sürenin sonunda tutanakla tespit edilerek imha edilir.

Sınavlarda Görev Alanlara Ödenecek Ücret

Madde 40- Sınav komisyonlarının üyelerine, sınavlarda gözetim ve değerlendirme görevi alan personele 19/9/1987 tarihli ve 87/12002 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe giren Emniyet Genel Müdürlüğüne Bağlı Her Derecedeki Eğitim ve Öğretim Kurumları ile Hizmet İçi Eğitimlerde Aylık Karşılığı ve Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı Ders Görevi Alacakların Nitelikleri ve Diğer Hususların Tespitine Dair Esaslara göre, ders ücreti ödenir.

Özel Güvenlik Eğitimi Sertifikası

Madde 41- (Değişik fıkra: RG-26/9/2009-27358) Özel güvenlik temel eğitimi sonrasında yapılan yazılı ve uygulamalı sınavlarda başarılı olanlar, yenileme eğitimine katılan ve yapılan yazılı ve uygulamalı sınavlarda seviye puanları yeniden belirlenenlere Ek-12 deki "Özel Güvenlik Eğitim Sertifikası" düzenlenir ve valilikçe onaylanarak kendilerine verilir.

Özel güvenlik temel eğitimi ve özel güvenlik yenileme eğitimi sertifikaları beş yıl süreyle geçerlidir.

Eğitimde Kullanılacak Ders Malzemesi

Madde 42- Özel güvenlik eğitiminde kullanılacak yayınların Emniyet Genel Müdürlüğü Yayın Yönetmeliği'ne göre tavsiye edilmiş yayınlardan olması şarttır. Üniversitelerde ders kitabı ve ekipmanı olarak kullanılan materyalde bu şart aranmaz.

Uygulamalı dersler için yeterli ekipman hazır bulundurulur.

2.4. Üniversitelerde Özel Güvenlik Eğitimi

Ülkemizde üniversite koşullarında eğitim sunan özel güvenlik okulları hızla artmaktadır. Özel güvenlik eğitimi veren şirket ve eğitim kurumlarından başka Türkiye'de bulunan üniversiteler de sektörün ihtiyacını görerek daha nitelikli personel yetiştirmek amacıyla, "Savunma ve Güvenlik" ve "Özel Koruma ve Güvenlik" programları isimleriyle iki yıllık bölümler açmaya başlamıştır. İlk olarak İstanbul Üniversitesi'nde "Savunma ve Güvenlik Bölümü" açılarak 2002-2003 eğitim öğretim döneminde eğitime başlamış, 2009 yılında ismi değiştirilerek "Özel Güvenlik ve Koruma" adıyla, özel güvenlik personelini yüksek öğretim düzeyinde yetiştiren ilk eğitim programı olmuştur. İkinci olarak Kocaeli Üniversitesi bünyesinde bölüm açılmıştır. Üniversite yönetimleri bu programın açılma nedenini; güvenlik ihtiyacının giderek artması, çalışma alanlarının çeşitlenmesi ve bu ihtiyaca cevap verecek eğitilmiş personelin bulunmaması olarak belirtmektedirler. Türkiye'de İstanbul Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi'nden sonra birçok üniversite, bünyesinde özel güvenlik ve koruma programı açmış, hatta üniversitelerin bazıları aynı bölümün ikinci öğretim programını da açarak eğitim vermeye başlamıştır. Bugün itibarı ile Türkiye'de üniversitelere bağlı 20 özel güvenlik ve koruma bölümü vardır.

Tablo 3. Üniversitelerde Özel Güvenlik Eğitimi

Okullar	Birinci Öğretim	İkinci Öğretim	Kontenjan Toplamı
Kocaeli Üniversitesi	95	95	190
Kafkas Üniversitesi	50	50	100
Gaziantep Üniversitesi	35	35	70
İnönü Üniversitesi	40	40	99
İstanbul Üniversitesi	35	-	35
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	30	-	30
Aksaray Üniversitesi	35	-	35
Giresun Üniversitesi	60	60	120
Sütçü İmam Üniversitesi	40	-	40
Uludağ Üniversitesi	30	30	60
Anadolu Üniversitesi	100	-	100
Süleyman Demirel Üniversitesi	82	-	82
Mustafa Kemal Üniversitesi	40	-	40
Karabük Üniversitesi	30	-	30
Artvin Çoruh Üniversitesi	35	-	35
Celal Bayar Üniversitesi	50	50	100
Muğla Üniversitesi	40	40	80
Nevşehir Üniversitesi	60	60	120
Niğde Üniversitesi	50	-	50
Yalova Üniversitesi	40	-	40
Genel Toplam	977	460	1.456

Kaynak: www.osym.gov.tr

2.5 Üniversitelerde Özel Güvenlik Eğitiminin Amaçları

-Topluma güvenlik alanında, kaliteli hizmeti sunabilecek, özel güvenlik görevlileri ve özel güvenlik yöneticilerini yetiştirmektir.

-Güvenlik bilincini ve güvenlik alanında gerekli bilgi birikimini almış geleceğin güvenlik yöneticilerini (güvenlik şefi, amiri ve müdürlerini) yetiştirmektir.

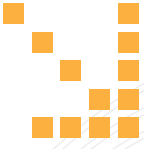
-Çağımızın gelişen teknolojisini yakalamış ve gelecekte oluşabilecek güvenlik tehditlerine karşı da bilgisi olan güvenlik personeli yetiştirmektir.

-Güvenlik konusunda akademisyen yetiştirmenin alt yapısını oluşturmaktır.

-Güvenlik sektörü pazarında meydana gelen değişimlerin farkına vararak buna uygun önlemlerin alınmasını planlayan elemanlar yetiştirmektir.

2.6 Karlılık Oranları

Türkiye’de sayısı her geçen gün artan, ve önemli bir noktaya gelen özel güvenlik sektörü büyüdükçe sorunları beraberinde getirmekte, güvenlik şirketleri arasında oluşan rekabet ve neredeyse sıfır kârla alınan ihaleler hem sektördeki işletmeleri hemde sektörde çalışan özel güvenlik görevlilerini mağdur etmektedir.

2012 Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu

Avrupa Güvenlik Servisleri Konfederasyonunun (CoESS) rakamlarına göre; 28 Avrupa ülkesinde, yaklaşık 50 bin özel güvenlik şirketinde 1,7 milyon özel güvenlik görevlisi istihdam edildiği görülmektedir. Türkiye, İngiltere`den sonra en fazla özel güvenlik görevlisi istihdam eden ülkedir. Avrupa özel güvenlik sektöründe yıllık 15 milyar Euro civarında bir ciro oluşmaktadır. Türkiye`de istihdam edilen özel güvenlik elemanı sayısının büyüklüğüne rağmen Avrupa`daki emsalleri ile karşılaştırıldığında oluşan ciro miktarının hayli düşük olması ülkemizde uygulanan düşük ücret politikasının bir sonucudur.

2.7 Yabancı Sermaye Yatırımları

Türkiye`de hızla büyüyen özel güvenlik sektörü, dünya devlerinin de ilgisini çekmektedir. Sektörde en çok personel çalıştıran 10 büyük firmadan 4`ü, uluslararası firmalardan oluşmaktadır. Güvenlikte dünya liderlerinden olan Securitas, 2006 yılında Ankara merkezli Dak Güvenlik ve Kare Güvenlik`i satın alarak Türkiye`ye girmiştir. Securitas Türkiye, halen 6.500 kişilik kadrosuyla bine yakın tesisi korumaktadır. Danimarka merkezli tesis yönetim şirketi Integrated Service Solutions`un (ISS) güvenlik sektöründeki adımları da dikkate değerdir. Son 5 yılda, önce Proser ve Etkin Güvenlik, ardından da Mettek Güvenlik`i satın alan ISS, halen 3360 özel güvenlik elemanına sahiptir. ABD`de faaliyet gösteren Black Hawk Security, Irak`a mal götüren Türk TIR`larını korumak amacıyla 2005 yılında aynı isimle Türkiye`de de bir şirket kurmuştur. Yabancı ilgisinin krizle birlikte durduğunu aktaran sektör temsilcilerine göre, Türkiye ekonomisinin büyümeye başlamasıyla birlikte bu ilgi yeniden canlanacaktır.⁴

Dolayısı ile özel güvenlik sektöründe, yabancı yatırımcıların ülkemizde yatırım yaptığı görülmektedir. Mütegabilyet esası çerçevesinde aynı oranda olmasa dahi yurt dışında şube açıp faaliyet gösteren Türk özel güvenlik şirketleri de mevcuttur.

2.8 Sektörün Bölgesel Dağılımı

2012 yılı itibariyle özel güvenlik şirketlerinin Türkiye`deki bölgesel dağılımı aşağıdaki şekildedir;⁵

Marmara Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirketi sayısı:	578
İç Anadolu Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirketi sayısı:	247
Akdeniz Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirketi sayısı:	122
Ege Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirketi sayısı:	126
Karadeniz Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirketi sayısı:	137
Doğu Anadolu Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirket sayısı:	89
Güneydoğu Anadolu Bölgesi`ndeki özel güvenlik şirket sayısı:	82
Kapatılan şirket sayısı :	96

2.9 Sektörün Yeniden Yapılandırılması

Özel güvenlik sektörünün gelişim sürecine etkin bir katkı sağlamak, üstlendiği misyona uygun olarak sektörün en önemli sivil toplum kuruluşu olma hedefine erişmek ve bu konuda sektörün vizyonunu oluşturmak maksadıyla yeni bir özel güvenlik federasyonunun kurulmasına gereksinim duyulmaktadır.

Türkiye'deki özel güvenlik sektörünün dinamik piyasa yapısı ve çalışan sayısı hızla artması nedeniyle istihdam politikalarının yeniden değerlendirilmesi, teknolojik gelişmeler ve ülkemizde de dünyada olduğu gibi güvenlik yaklaşımında meydana gelen değişim ve gelişmeler nedeniyle özel güvenlik sektörünün yeniden yapılandırılması hiç şüphesiz en önemli ihtiyaç olarak değerlendirilmektedir. Sektörün sorunlarını dile getirecek ve çözüm yolları bulacak olan çatı kuruluş TOBB Sektör Meclisinin daha güçlü bir yapıya kavuşması, güç birliği yapılması, sektördeki mevcut değişimleri (hukuki, teknolojik, ticari) sektörü oluşturan paydaşların lehine çevirebilmesi için zorunludur.

Bu süreçte;

- Özel güvenlik sektörünün tüm alt alanları ile birlikte standartlarının oluşturulması,
- Avrupa Birliği ülkelerindeki uygulamalara paralel hareket edilmesi, çalışmalar yapılması ve bu kapsamda Avrupa Özel Güvenlik Konfederasyonu faaliyetlerinin yakından takip edilerek işbirliği sürecinin etkin kılınması çalışmalarında bulunulması,
- Kamu ile ilişkilerde kamu güvenliğini tamamlayıcı bir yaklaşımla ortak payda da yeni yaklaşımların ortaya konulması,
- Eğitim konularında yeniden yapılandırma ihtiyaçları ve bu kapsamda özel güvenliğin alt alanlarında ihtisaslaşmaya yönelik eğitim modellerinin geliştirilmesi,
- Mevcut Kanun ve yönetmeliğin günümüz şartlarına uygun olarak revize edilmesi çalışmalarına destek sağlanması,
- Çalışanların hakları ile memnuniyetlerinin sağlanması konusunda yapılacak çalışmaların desteklenmesi,
- Emniyet Genel Müdürlüğü, diğer kamu kuruluşları, üniversiteler ve bu alandaki diğer sivil toplum örgütleri ile ahenkli ve koordineli çalışmaların tesis edilmesi,
- Sektörde faaliyet gösteren tarafların mümkün olduğunca birlik beraberlik halinde hareket etmelerinin sağlanması konusunda birleştirici çalışmaların yapılması,
- Özel güvenlik sektörünün denetiminde sivil toplum kuruluşlarının görev alması konusunda öncü rol üstlenilmesi ve bu bağlamda sektör etik kurallarının tüm taraflarca benimsenmesi konusunun desteklenmesi çalışmaları planlanmakta ve tüm gayretler bu yönde sarf edilmektedir.

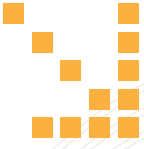
3. Sektörün SWOT Analizi

3.1 Güçlü Yönler

- Sektörde kullanılan teknolojik aletlerle güvenlik riski en aza indirilmiştir.
- Meslek yüksek okulu (MYO) mezunlarının bilgisi ve deneyimli personelin var olması bağlı olarak sektördeki çalışma alanlarında performans üst seviyeye ulaşmıştır.
- Sektördeki yabancı firmaların tecrübeleri ülkemizde güvenlik anlamında yeni çığır açmıştır.
- Ülkemizde çalışan 213.718 özel güvenlik görevlisi bulunmakta ve bu ilerde özel güvenliğin pek çok alanda görev yapacağı anlamına gelmektedir.

3.2 Zayıf Yönler

- Genel kolluk hizmetlerindeki yükün nasıl ve ne şekilde hafifletildiği kamu kesimine ve topluma yeterince anlatılmamıştır.
- Sektör işverenleri, özel güvenlik hizmetinin kamu düzenine, ülke ekonomisi-

ne, devlet işlerine ve toplum hayatına sağladığı katkıyı kamuoyuna açıklayamadığı için özel güvenlik olgusu gelişmemektedir.

- Eğitim kurumlarında eğitim alan özel güvenlik görevlilerinin yapmış oldukları hatalar ve bilinçsiz davranışlar kamuoyunda tepkilere neden olmakta ve güveni sarsmaktadır.

3.3 Fırsatlar

- Dünyada özel güvenlik uygulamaları hızla benimsenmekte ve gelişmektedir. Henüz bazı tereddütler nedeniyle özel güvenlik uygulamalarının uygulanmadığı çoğu kamu-özel bölgeleri, ileride bilinçli ve eğitilmiş özel güvenlik personelleri ve kaliteli hizmet veren şirketlerin katkısıyla özel güvenliğin görev alanına dâhil olabilir.

- MYO mezunlarının bilgi ve tecrübeleriyle çoğu alanda üst düzey başarı elde edilebilir.

- Kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi politikaları kabul görmekte, dolayısıyla çeşitli alanlarda kamu geri çekilmekte ve yerini özel sektöre bırakmaktadır. Özel güvenlik de bunlardan birisidir. Başta iş merkezleri, konaklama yerleri, sağlık kuruluşları, eğitim ve öğretim kurumları, müzeler, tören yerleri, toplu konut alanları, hava meydan ve limanları ile deniz limanları, metrolar, gar ve terminaller, sanayi ve ticari işletmeler olmak üzere baraj, enerji santralleri, rafineri, enerji nakil hatları, radyolink istasyonları, görüntü ve ses verici istasyonlar, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri, nehir, göl ve deniz kıyıları, orman alanları, her türlü spor müsabakaları, sahne gösterileri ve toplantıların yapıldığı açık ve kapalı mekânlarda yoğunlaşmıştır.

3.4 Tehditler

- Avrupa Birliğine üye olunup serbest dolaşım hakkı elde edildiğinde Avrupa'daki özel güvenlik personeli Türkiye'de çalışma olanağı bulacak ve bu şiddetli bir rekabeti doğuracaktır.

- Hizmet standartlarının belirlenmemiş olması ve uzmanlık eğitimlerinin henüz hayat bulmamış olması.

- Ücretlerin düşüklüğü

- İnsan kaynağındaki değişim (giriş-çıkış) oranının yüksekliği

4. Teşvik ve Yardımlar

Ülkemizdeki yatırım teşvik sistemi içerisinde özel güvenlik sektörüne girecek olan girişimcilere vergi muafiyeti ve prim muafiyeti gibi teşvikler uygulanmalıdır. Özellikle yaşam koşullarının zor (pahalılık, terör, ulaşım güçlüğü, iklim vs. gibi) olduğu bölgelerde faaliyet gösteren sektör işletmelerine ve personeline destek politikaları oluşturulmalıdır.

5. Sektörde Yeni Yönelimler

20. yüzyılın sonlarında soğuk savaş döneminin kapanması, küreselleşmenin ekonomik, kültürel ve siyasi boyutlarının çok ileri boyutlara varması, Avrupa Birliği'nin genişlemesine paralel olarak ortaya çıkan yeni sınırlar ve coğrafyalar, ABD'de 21. yüzyılın ikinci yılında yaşanan terör saldırıları stratejik düşünceleri, askeri ittifakları, ekonomik ve siyasi ilişkileri derinden etkilemiştir.

Bu süreçte iki kutuplu güç dengesi dağılmış, karşılıklı tehdit yerini belirsizliğe bırakmış, bölgesel güçler potansiyel kazanmış ve savaş tehdidi artmış, terörizm ve kitle imha silahları yayılmış, insan, mal ve para dolaşımı kolaylaşmıştır.

İletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler bilgi ve istihbarat akışı ile psikolojik

harekât yöntemlerine sınır ötesi kabiliyet kazandırmış, terör küreselleşmiş, kaçakçılığa konu her türlü madde suç grupları tarafından organize edilmeye başlanmıştır.

Bu sonuçların yarattığı endişeler kişi, kurum ve ülkelerde güvenlik algılamalarını değiştirmiş, önleyici savaş, CSTO, ŞİÖ, AGSP, PNAC, BOP, BAB, KEİB gibi çok sayıda askeri, siyasi ve ekonomik amaçlı kavram, kuruluş ve projeler ortaya çıkmıştır.

Bu nedenle 21. yüzyılın 12 yılını geride bırakırken gelişmiş devletler güvenlik ve savunma politikalarını, her türlü tehdit ve risklerin etkisiz hale getirilmesi, etkin bir işbirliği kurulması, istifade edilebilecek fırsatların en iyi şekilde değerlendirilmesi üzerine inşa etmektedir.

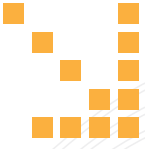
Aynı zamanda bu ülkeler, sınırları dâhilinde suç ve suç örgütleri ile mücadelede görevlendirdiği kurumların teşkilat yapısını, donanım, kuvvet, görev, hedef ve yetkilerini değiştirmiş, suç önleme strateji, teknik ve tedbirlerini yeniden şekillendirmiştir. Geleneksel ve dışlanmış bir hizmet anlayışı ile suçun önlenmesi yerine, toplumun bütün katmanlarının suç ve suç örgütlerine karşı tedbir almasını sağlayacak, medya destekli, halk merkezli, devlet ve kurumlar arası işbirliği odaklı yeni güvenlik anlayışı geliştirmişlerdir. İç Güvenlik Bakanlığı, Europol, Amsterdam Antlaşması ve Maastricht Antlaşması buna örnek gösterilebilir.

Güvenlik ve savunma politikaları ile suç önleyici kolluk hizmetlerinde yaşanan değişim, AB üyeliği yolundaki ülkemiz açısından da farklı değildir. Özgürlükler ile güvenlik tedbirleri arasındaki hassas denge gözetilerek kamu düzeni, kamu güvenliğinin korunması, suç ve suç örgütlerine karşı tedbir alınması, suç işlenmesinin önlenmesi kapsamında yasal alt yapının süratle tamamlanması çalışmaları başlatılmıştır. Kaçakçılıkla Mücadele, Terörle Mücadele, TCK ve CMK gibi mevzuatlar yeniden yazılmış, Tanık Koruma Kanunu yürürlüğe girmiştir. "Toplum Destekli Güvenlik" ve "Kent İzleme Sistemleri" gibi çok farklı açılım projeleri uygulamaya konulmuş, ithalat rejiminde sağlanan kolaylıklar elektronik güvenlik sistemlerinin girişini hızlandırmıştır. Tüm bu gelişmeler "daha güvenli", "daha huzurlu" ve "daha hür" bir yaşam alanı sağlamak için atılan adımlardır.

Ülkemizin suç önleyici kolluk tedbirleri bağlamında gerçekleştirdiği yasal düzenlemelerden birisi de hiç kuşkusuz ki 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'dur. Kanunun 5, 10 ve 14. maddelerinde sırasıyla özel güvenlik alanında faaliyette bulunacak gerçek/tüzel hukuk kişileri, İçişleri Bakanlığının iznine tâbi tutulmuş, özel güvenlik görevlilerinde aranacak şartlar belirlenmiş ve bu kişiler için eğitim zorunluluğu getirilmiştir.

Günümüzde özel güvenlik hizmetleri başta iş merkezleri, konaklama yerleri, sağlık kuruluşları, eğitim ve öğretim kurumları, müzeler, tören yerleri, toplu konut alanları, hava meydan ve limanları ile deniz limanları, metrolar, gar ve terminaller, sanayi ve ticari işletmeler olmak üzere baraj, enerji santralleri, rafineri, enerji nakil hatları, radyolink istasyonları, görüntü ve ses verici istasyonlar, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri, nehir, göl ve deniz kıyıları, orman alanları, her türlü spor müsabakaları, sahne gösterileri ve toplantıların yapıldığı açık ve kapalı mekânlarda yoğunlaşmıştır. Bu yerlerin tamamı hem ekonomik hem de sosyal bakımdan stratejik ve kritik önemde hayati ve vazgeçilmez değerdedir.

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamındaki işyerleri ekonomik açıdan değer kazanırken, kurumlar da sosyal yönüyle öne çıkmaktadır. Bu bakımdan özel güvenlik hizmetinin sunum şekli birbirine benzemez. Toplu konut alanların-

da sürdürülen özel güvenlik hizmeti ile sağlık kurumlarında yürütülen hizmet aynı amacı taşısa da uygulama farklıdır. Eğitim kurumlarındaki özel güvenlik ile hava meydanlarında sürdürülen özel güvenlik hizmetinin önem ve değeri aynı değildir. Saray, Müze ve Ören yerlerindeki dünya mirası değerlerin korunması ile bir milli parktaki doğal yapının korunması ve orada yaşayan canlıların, bitkilerin ve yaşam alanlarının korunması aynı öneme sahip ama farklı bilgi, deneyim, sorumluluk ve donanım gerektirir.

Özel güvenlik hizmeti, görev şekli ve yerin niteliğine göre değişiklik gösterse de hangi tür tedbir ve tertipler ile görev yapılacağı, ne tür silah, kimyasal silah ve donanım kullanılacağı, fiziki ve elektronik önlemlerin neyi/neleri kapsayacağı, kontrol ve denetimin nasıl sağlanacağı mevcut uygulamadaki tarzıyla bir şey ifade etmez. Çünkü şirket ve güvenlik birimi tarafından belirlenecek yöntem, İl Özel Güvenlik Komisyonunun kararı ile örtüşmeyeceğinden özel güvenlik hizmeti beklenen seviyede yürütülemez. Güvenlik hizmetinin genel kolluk kuvvetleri tarafından sağlanması gerektiğine itibar edenler ya da güvenliğin mali boyutunda yük almak istemeyenler cüz-i sayıda özel güvenlik görevlisi ile güvenliğin sağlanmasını talep edebilir, Komisyon üyeleri de güvenlik hizmetinin değeri ve korunacak yerin niteliğine bakmadan talep yönünde karar verebilir. Komisyon üyeleri özel güvenliğin önemi ve taşıdığı değer toplumsal güvenliği ile ülke ekonomisine katkısını çok iyi okumalı, korunacak yerin genel kolluğa uzaklığı, ulaşım yolları ve büyüklüğüne bakarken aynı zamanda belirli güvenlik standartlarını gözetererek karar almalı ve aldığı kararı uygulatabilmelidir.

Ülkemizin hemen her köşesinde görev yapan özel güvenlik sektörü, suç önleyici kolluk hizmetlerinde genel kolluğun iş yükünü hafifletmiş, kamu güvenliği harcamalarının bütçedeki yükünü azaltmış, güvenliğe bakış açısını değiştirmiş, ekonomiye yeni girdiler katmış, devlete ek vergi geliri sağlamıştır. İstihdam edilemeyen nüfusun önemli bir kesimi bu sektörde çalışma hayatına kazandırılmış, mevzuatın öngördüğü, hukuka uygun önlemlerin alınması sonucu devlete, topluma, kişilere, mal ve eşyalara yönelik tehlike ve saldırılar engellenerek hayatın normal akışına ve kamu düzeninin korunmasına önemli katkılar sağlanmıştır.

Toplumun güvenlik ihtiyacı büyüdüğü sürece özel güvenliğin sorumluluk alanı da büyüyecek, önem ve değeri artacaktır. Bu durumu değişen güvenlik algılamalarına, suçluluğun geçirdiği değişime, ev, işyeri ve sokak gibi kaynaklarda işlenen mala karşı suçların yoğunlaşmasına bağlayabiliriz. Sosyal yapımız, çarpık kentleşme, kültürel yabancılaşma, adaletsiz gelir dağılımı, belirli merkezlerde yoğunlaşan nüfus, gelişmişlik düzeyimiz, istihdam sorunu hem mala karşı işlenen suçları tetiklemekte hem de genel kolluğun her zaman ve her yeri kontrol etmesinin önünde engel oluşturmaktadır. Bu etkinin sonuca yansımaları, özel güvenlikte büyüme eğilimini koruyacaktır.

Artık nüfusumuzun neredeyse tamamı doğrudan veya dolaylı bir şekilde özel güvenliğin görev alanındaki yerlerde şu veya bu şekilde bulunmakta, değişik tedbirlere ve sınırlamalara maruz kalmaktadır. Tedbir veya sınırlamalar keyfi değil, kamu düzeninin korunması ve kamu yararı çerçevesinde tehlikeyi uzaklaştırmak, güvenli bir yaşam ortamı yaratmak için ölçülü bir oran dâhilinde, Anayasa ve 5188 sayılı Kanun çerçevesinde yetki kullanımımızdır. Bu yetkiler bilgisayarlı ses ve görüntü kayıtları, çanta ve paketlerin emanete alınması, eşyaların X-ray cihazından geçirilmesi, ziyaretçi giriş kartı uygulaması, park edilen araçların kaydedilmesi, el detektörü ile üst ve eşyası araması, ateşli silah, kesici ve delici aletler ile yanıcı ve parlayıcı

maddelerin kontrol altında tutulması, paket ve mektupların metal algılama dedektöründen geçirilmesi, yiyecek maddeleri ve küçüklerin sağlık kurumlarına girişinin engellenmesi, şüpheli şahısların takip edilmesi ya da görev alanına girişlerinin engellenmesi şeklinde sıralanabilir.

Suç önleme hizmetlerini sadece genel kolluk kuvvetlerimizin ya da genel kollukla birlikte özel güvenlik görevlilerinin sürdürmesini beklemek kamu düzeninin devamı için şüphesiz yeterli değildir. Sivil yapının ve toplumun bütün katmanlarını suç ve suç örgütlerine karşı tedbirli olması şarttır. Konuya bu açıdan bakıldığında her kurum ve kuruluşun, hatta her bireyin kendi güvenliğini sağlamak veya en azından katkıda bulunmak yükümlülüğü bilincini taşıması gerekmektedir.

Güvenliğin küreselleştiği, stratejik düşüncelerin, askeri ittifakların, ekonomik ve siyasi ilişkilerin değiştiği, suç ve suçluluğun organize olduğu günümüzde özel güvenliği istisnai, önemsiz, değersiz bir uygulama olarak görmek, özel güvenliğin olmadığı bir kamu güvenliği sistemini düşünerek güvende kalmaya çalışmak herkesi yanıltmaktadır.

6. Sektörün Yapısal Sorunları ve Çözüm Yolları

Doğru düşünebilmek ve doğru karar verebilmek için doğru bilgi, doğru araştırma ve ortak akıla ihtiyaç vardır. Özel güvenlik sektör temsilcileri, (işverenler ve çalışanlar) hizmet üretiminde devamlılığı sağlamak istiyorsa, doğru düşünerek karar almalı, sorunlar karşısında doğru çözüm önerileri geliştirmelidir.

Bu anlamda sektör temsilcileri güç birliği yaratıp bir federasyon kurmuş, toplantılar yapmış, çalışma komisyonları oluşturmuştur. TOBB ve Ticaret Odaları nezdinde temsilcilik kazanılmış, aylık yayın organı sayısı ikiye çıkmış, internette bir haber ve tartışma portalı dahi kazanılmıştır.

Sektör istihdama, vergi yükünün azaltılmasına, milli gelirin artmasına, bütçe gelirlerine sağladığı katkıyı hesaplama imkânına sahip değildir.

Genel kolluk hizmetlerindeki yükü nasıl ve ne şekilde hafiflettiğimizin ortaya konulması ve kamuoyuna anlatılması gerekmektedir.

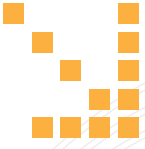
Kimlik harç bedeli ile hazineye, sınav ücretleri ile polis akademisine, heyet raporu bedeli ile sağlık kurumları döner sermayesine, zorunlu özel güvenlik mali sorumluluk sigorta sistemi ile sigortacılığa aktarılan gelir hesaplanmalı ve kamuoyuna anlatılmalıdır.

Bir milyona yakın çalışanın yazlık-kışlık üniformasını diken hazır giyim atölyelerine, bu üniformalara takılan logo-armayı üreten nakış işleme merkezlerine, jop, kelepçe, düdüğü ve kemer gibi teçhizat ihtiyacını karşılayan ticarethanelere, dedektör, telsiz, alarm sistemi, kamera gibi elektronik cihaz ihtiyacını karşılayan bayi ve aracı pazarlama kuruluşlarına, silah üreticileri ve mermi bayilerinin temsilcilerine sağlanan maddi katkı kamuoyuna anlatılmalıdır.

Sektör işverenleri, özel güvenlik hizmetinin kamu düzenine, ülke ekonomisine, devlet işlerine ve toplum hayatına sağladığı katkıyı kamuoyuna açıklayabilmelidir.

Bu teknik görevi sektör temsilcilerimiz ivedilikle üstlenmelidir. Elde edilen veriler her platformda ortaya konmalı ve böylelikle TBMM’de, yazılı ve görsel basında, bürokrasi ve genel kolluk içinde destek yaratılmalıdır.

Ülkemizde devlet dahil önemli belli bir kesimin geçim kaynağı haline gelen özel güvenlik sektörü; ekonomik gücünü kamuoyuna yeterince anlatıp desteğini alamamıştır. Olumlu olaylar ise görmezden gelinmektedir.

Sektör, özel güvenlik görevlilerinin karıştığı olumsuz olaylar hariç, kamuoyu gündeminde hiç yer almamıştır.

Hâlbuki insana yatırımı kapsayan, sosyal sorumluluk bilincine sahip olan sektörün bu yönü ile kamuoyu desteği alınsaydı, bürokrasiye verilmek istenen mesaj daha etkili verilebilir, beklenen yasal değişiklikler yapılabilirdi.

Bu dönemi şekillendirirken ekonomik gücümüzü sürekli ve etkili bir şekilde gündemde tutmalı, sorunlarımızı ortak akıl ve doğru düşüncede tespit ederek destek alınmalıdır.

İlk aşamada ve ivedilikle sektör sorunlarını detayda farklılaşan çok sayıda karmaşık öneri üretmek değil, kabulü ve uygulanması mümkün görülenleri belirleyip ilgili makamlara bir daha sunmalıdır.

Gerekirse; bu çalışma için sürekli mesai harcamalı, ısrarlı olduğu ortaya konulmalıdır. Çünkü yapılması planlanan ve yazımı tamamlanan mevzuat değişiklikleri ihtiyacı tam olarak karşılamamaktadır.

7. Mevzuattan Kaynaklanan Sorunlar

7.1 5188 Sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliğinden Kaynaklanan Sorunlar

7.1.1. Özel güvenliğin yetkisi yeniden tanımlanmalı: 5188 sayılı Kanun ve Yönetmelikte açıklanan yetkiler Yeni Türk Ceza Kanunu ile Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre tekrar düzenlenmeli, yetkiler tartışma ortamı yaratmayacak şekilde açık ve daha anlaşılır hale getirilmelidir.

7.1.2. Silah kullanma yetkisi: Mevzuat, ÖGG'nin silah bulundurma ve taşıma yetkisine açıklık getirmişken zor kullanma yetkisine bağlı silah kullanma şartları belirsizdir. Eski TCK'da meşru müdafaa; nefse ve ırza saldırı ile sınırlanmışken, 5237 sayılı Yeni Türk Ceza Kanununda meşru müdafaa ve müdafaa sınırının aşılması ile ilgili olarak ihtiyaçlara uygun düzenlemeler yer almıştır. Dolayısıyla ÖGG'nin YTCK'ya göre silah kullanma yetkisi tanımlanmalıdır.

Kamu görevlisi ÖGG ile İş Kanununa tabi ÖGG arasındaki bir takım farklılıkların giderilmesi adalet duygusunu güçlendirecektir.

7.1.3. Yönetici kavramı: Özel güvenlik şirket yöneticisi, güvenlik birimi ve eğitim kurumu yöneticisi ayrı ayrı tanımlanmalı, şirket yöneticisinin birden fazla olmasına imkân verilmeli, şirket merkezinin bulunduğu yerin sınırları dışında yürütülen güvenlik projelerinde maliyet dikkate alınarak belli sayıda istihdam kriteri doğrultusunda "Şirket Yöneticisi" atama mecburiyeti getirilmelidir. Şirket yöneticisi atanması firmalara maliyet ve yük olarak görünmekteyse de firma sahiplerinin veya yönetim kurulu üyelerinin çeşitli hukuki sorunlarla karşılaşmamaları ve sorumlu olmamaları açısından yöneticilerin atanmasının elzem olduğu görülmektedir.

7.1.4. Özel güvenliğin denetimi: Denetimler özel güvenlik sektörünün daha güvenilir, daha aktif hale getirilmesini amaçlamalı, eksikleri belirlemeli, alınması gereken tedbirleri tespit etmeli, sektör çalışanlarını yerinde gözlemeli, ticari sırlar başta olmak üzere yasalarla korunmuş bütün haklarımıza saygılı olmalıdır. Denetim konusunda yaşanan en büyük sıkıntı denetim görevlilerinin konulara ve sektörün yapısına vakıf olmamaları, sık değişimleri, sayılarının yetersiz olması, sadece bildirim yapanların denetlenmesi ve hiç bildirim yapmayanların yani korsanların görülmemesidir. Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Özel Güvenlik Denetim Daire Başkanlığı kurulmuştur. Önümüzdeki süreçte bu Daire Başkanlığının bütün İl Em-

niyet Müdürlükleri düzeyinde teşkilatlanmasının sağlanması ile sektörün yaşadığı denetim sorunlarının ortadan kalkacağı değerlendirilmektedir.

7.1.5. Disiplin suç ve cezaları yönetmeliği: 4857 sayılı yasanın 25/II. maddesi ÖGG'lerin işlediği ve karıştığı suçlara verilecek cezaları kapsamıyor. Ceza hukuku uygulaması sırasında devlet memuru sayılan ÖGG'ler ile eğitim kurumuna devam eden özel güvenlik görevlilerinin işleyebileceği disiplin suçları için bir yönetmelik hazırlanmalıdır.

Bunun için 5188 sayılı Kanuna "özel güvenlik hizmetleri kapsamında, özel güvenlik birimleri ve şirketlerinde çalışan özel güvenlik görevlileri ve özel güvenlik eğitimine devam eden kursiyerlere verilecek disiplin cezalarının usul ve esasları yönetmelikle belirlenir" şeklinde bir madde eklenmelidir. Bu yönetmelikte başlıca disiplin suç ve cezaları; uyarma, kınama, aylık kesimi, yer değişikliği cezası ile iş akdinin derhal veya bildirimli feshi ile meslekten çıkartmayı gerektirecek biçimde düzenlenmelidir.

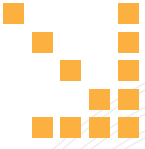
7.1.6. Faaliyet izin belgesi: 5188 sayılı Kanununun 5'inci maddesindeki şartları yerine getiren herkes bir şekilde özel güvenlik şirketi/eğitim kurumu işletmek için müracaatla belge alabilmektedir.

Özel Güvenlik Sektörü'ndeki şirketleşmenin belli kurallara bağlanması, standartlarının oluşturulması ve kurulan firmaların sınıflandırılması gereklidir. Dolayısıyla hangi firma hangi güvenlik alanında yeterliyse, koşulları uygunsa (insan kaynağı, öz sermaye, teknik ekipman, bölgesel yayılım vs. gibi) o firmanın ihalelere girme hakkının olması gereklidir. Başka sektörlerde olan A,B,C sınıfı gibi (örneğin; inşaat müteahhitlik karneleri) sınıflamanın olması sektördeki kontrolsüz şirketleşmenin önüne geçecek ve ancak belli bir alt yapıyı oluşturabilecek firmaların kurulmasının yolu açılacaktır. Bu da sektörün güvenilirliğinin ve toplumdaki olumlu algısının yükselmesine neden olacaktır. Ayrıca sektördeki haksız rekabetin de önüne geçilmiş olacaktır.

7.1.7. Ruhsat harcı: 5188 sayılı Kanununun 24'üncü maddesi tekrar düzenlenmeli, özel güvenlik görevlilerine çalışma izni verilmesi için alınan ruhsat harcından vazgeçilerek ÖGG'si olmak isteyenlerin sırtındaki mali yük hafifletilmelidir.

7.1.8. Bildirimlerin e-devlet projesi çerçevesinde elektronik ortamda yapılması yoluna gidilmelidir. Günümüz teknolojisinin ürünü olan internet kullanımının büyük bir hızla yaygınlaşması ve özel sektördeki e-ticaretin hızla gelişmesi, kamu sektörünü hizmetleri elektronik ortamda sunmaları için baskı altında bırakmış ve buradan e-devlet kavramı ortaya çıkmıştır. E-devlet, yaygın olarak devlet hizmetlerinin halka elektronik sunumu ile ilgili süreç ve yapıları belirtmektedir. Dünya Bankası 2003 yılında e-devleti tanımlamıştır, buna göre e-devlet; yurttaşlar, iş çevreleri ve diğer devlet otoriteleri ile ilişkileri dönüştürme yeteneğine sahip olan bilgi teknolojilerinin devlet kurumları tarafından kullanımı demektir. E-devlet, yurttaşlarını, iş çevrelerini devletlerine daha yakın hale getirmek için bir potansiyel sunmaktadır. E-devlet uygulaması "bugün git yarın gel", "mesai bitti", "hafta sonu tatilinden sonra gel", "ilgili kişi yok, hasta-izinde" gibi klasik devletlerdeki bürokratik yapıyı da ortadan kaldırmakta 24 saat ve 365 gün iş yapabilme, devlete ve onun organlarına ulaşabilme kolaylığını ve hızını getirmektedir.

Özellikle AB'ye girmeyi hedefleyen ve demokratik açık-şeffaf devlet anlayışını benimseyen Türkiye Cumhuriyeti Devleti de dünyadaki bu gelişmelerden etkilenecek gerekli hazırlıkları yapmaya başlamış ve birçok alanda e-devlet uygulamasına

geçmiştir. Mernis Projesi, T.C. kimlik numarası uygulaması, emlak beyannameleri ve vergi ödemeleri, ceza ödemeleri, öğrenci okul kayıt işlemleri, çeşitli sınavlar ve dersler bunlara verilebilecek birkaç örnekten biridir. Ayrıca e-devletin hukuksal alt yapısının oluşturulması için de 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu (15.01.2004) ve Elektronik İmza Kanununun Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (06.01.2005) çıkartılmıştır.

Ayrıca 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (13.01.2011) ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 17.07.2012 tarihli ve 32066 sayılı birleştirilmiş genelgesi, elektronik imzanın hukuki yapısını, elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerini ve her alanda elektronik imzanın kullanımına ilişkin işlemlere açıklık getirmiştir. Dolayısıyla kamu ile ilişkilerde elektronik bildirimlerin yolu açılmış ve buna ilişkin uygulamanın, sorumlulukların, yapılış şeklinin çerçevesi çizilmiştir. 6102 sayılı Kanunun 1525'inci ve takip eden maddeleri de özel sektörde elektronik imza, elektronik bildirim gibi hususları düzenleyerek e-devlet'in oluşmasına önemli katkı sağlamıştır.

Devleti oluşturan organlar da (Valilikler, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı) bu hukuki zemin çerçevesinde özel güvenlik şirketleri ve özel güvenlik eğitim kurumlarının yapacakları her türlü yazışma, rapor, bildirim, plan, değişiklik vs. gibi faaliyetlerini elektronik ortamda bildirebilmeleri için gerekli alt yapının oluşturulması ve bunun içinde ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunularak birçok ek iş yükü ve zaman kaybindan kurtulunması gereklidir. Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Daire Başkanlığı'nın otomasyon projesi çalışmaları çerçevesinde e-bildirim hayata geçirilebileceği değerlendirilmektedir.

7.1.9. Sertifika: Özel güvenlik temel eğitimini tamamlayıp sınavda başarılı olan kursiyerlere yönetmeliğin 42'nci madde hükmü gereği sertifika yani "Durum Belgesi" verilmektedir. Fakat sertifikalara aynı Yönetmeliğin 17/f maddesi gereği genel kolluk el koymakta, sahiplerine ise sadece fotokopisi verilmektedir.

7.1.10. Güvenlik soruşturması, arşiv araştırması ve sağlık raporu: Özel güvenlik temel eğitimi için başvuranların bu şartları sağlayıp sağlamadığını kayıt aşamasında mutlaka bilmemiz gerekiyor. Beyana dayalı bildirimler kimi zaman kötüye kullanılmakta, sıkıntı yaşanmaktadır. Paraya çevrilmiş, tecil edilmiş cezalarla ilgili emir yazılarının içeriği bilinmemektedir. Bu konuda yürürlükten kaldırılan uygulamanın tekrar uygulanmaya başlanması ve bu işlemlerin internet ortamında ve süratle gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

7.1.11. KDV oranının %8'e indirilmesi: Özel güvenlik eğitim kurumlarında KDV oranının %8'e indirilmesi hem eğitim ücretini ucuzlatacak, hem de kayıp-kaçığı önleyecektir.

7.1.12. Özel güvenlik görevlilerinin eğitimi sorunu: Müfredatta yer alan dersler, eğitim süresi ve uzman eğitici kriterler tekrar düzenlenmeli, bazı dersler birleştirilmeli, yeni dersler eklenmeli, süreleri gözden geçirilmelidir.

7.1.13. Hizmet içi eğitim: Özel güvenlik görevlilerinin uzmanlaşması gereklidir. Bu itibarla yasal düzenleme yapılmalıdır.

7.1.14. Yenileme eğitimi: Yönetmeliğin 34'üncü maddesinde yer alan düzenlemeye açıklık getirilmelidir. Yenileme eğitimlerinin belirli alanlarda meslek içi eğitim şeklinde revize edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Mevcut hali ile yenileme eğitiminin özellikle sınav sonucunda geçer not aranmaması nedeni ile faydalı olmadığı, gereksiz zaman kaybı ve mevcut çalışanlara kurs ve sınav ücreti adı altında yapılan ödemeler nedeni ile ilave ekonomik yük getirdiği düşünülmektedir.

Özel güvenlik personelinin niteliğinin ve hizmet kalitesinin artırılması için yenileme eğitiminin başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi, görev almalarda dikkate alınmasının sağlanması gereklidir.

7.1.15. Uzman eğitimciler: Özel güvenlik eğitiminde görev alan bu personele ait kriterler yeniden belirlenmelidir. Örneğin itfaiye görevlileri gibi sivil savunma uzmanlarının da Yangın ve Tabii Afet Dersi vermesine imkân tanınmalıdır. Taşrada bu ders zorunlu olarak eğitici niteliğinden uzak kişilerin sorumluluğuna bırakılmıştır.

Sektördeki her olumsuz olaydan sonra en çok eleştirilen eğitim konusunda kalitenin artırılması için; uzman eğitimcilere, Bakanlık ve STK Kuruluşlarıyla birlikte "eğitici eğitimi kursu" verilip, sınav sonrası sertifika almaları sağlanmalıdır.

7.1.16. Mazeret izni: Yönetmeliğin 35'inci maddesi ile eğitim kurslarına devam zorunluluğu getirilmiştir. Mazereti olanlara izin verilmektedir. Fakat mazeret izninin kapsamı belli değildir. Uygulamada 657 sayılı Kanundaki hükümlere itibar edilmektedir. Bu konuya açıklama getirilmelidir.

7.1.17. Sınav: Yazılı ve uygulamalı sınav komisyonlarında sektör işveren temsilcilerinin görev alması sağlanmalıdır. Mevcut soru havuzu gözden geçirilmeli ve soru kitapçıkları Bakanlık-STK işbirliğiyle basılmalıdır. Sınav sonrası, ÖYSM ve diğer devlet sınavları gibi, cevap anahtarları açıklanmalıdır.

7.1.18. Köpek ve atlar: Özel güvenlik hizmeti sunumunda köpek ve atların kullanımını temin edilmelidir. Bunlarla ilgili hukuki alt yapı oluşturulmalıdır. Her ne kadar birleştirilmiş genelgede bu konudan bahsedilse de yeterli düzenlemelerin kısa sürede yapılması bir zorunluluktur.

7.1.19. İstatistikî bilgiler: Sektörü ilgilendiren verilere, Bilgi Edinme Kanunu ile değil, aylık basın bildirimleri ile ulaşmalıyız. İstatistikî veri yoksa sağlıklı bir çalışma yapılamaz.

7.1.20. Özel Güvenlik Komisyonu: Sektör işvereni olarak yer aldığımız Komisyona ait görevler daha aktif hale getirilmeli, Komisyonun çalışma hayatını düzenleyen mevzuattan kaynaklanabilecek sıkıntıları da dikkate alarak müracaatların değerlendirmesi hususu yönerge ile belirlenmelidir.

7.1.21. Meslek yüksek okul mezunları: Türkiye'nin çeşitli illerinde yer alan ve sayıları her yıl artan (halen 20) özel güvenlik meslek yüksek okullarından mezun olan özel güvenlikçiler için staj ve statü çalışması yapılmalıdır. Bunların standartları da gözden geçirilmeli, standart eğitici ve eğitim programı uygulanması sağlanmalıdır.

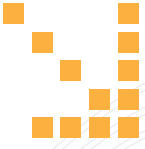
7.1.22. Nakdi tazminat: 5188 sayılı Kanunun 15'inci maddesi ile görevlerini yerine getirirken yaralanan, sakatlanan özel güvenlik görevlilerine veya ölen özel güvenlik görevlisinin kanunî mirasçılara, iş sözleşmesinde veya toplu iş sözleşmesinde belirlenen miktar ve esaslar çerçevesinde bağlı olduğu sosyal güvenlik kuruluşunca tazminat ödeneceğine hükmedilmiştir.

Eğer çalışılan yer kamu kurum ve kuruluşu ise 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerinde belirtilen tazminat miktarlarından da istifade edilir. Ancak tazminatın hangisi yüksek ise o miktar ödenecektir.

7.1.23. Kıyafet-logo: Sektörde yaşanan kıyafet kargaşası, üniforma ve logoların genel kolluğa/komando birliklerinde kullanılan kıyafetlere benzetilmesinden kaynaklanmaktadır. Kıyafet sorunu gerekirse tek tip olacak şekilde çözülmeli, logolara standart getirilmelidir. (Sol göğüs üstüne güvenlikçi yıldızı, sol kolda şirket logosu, sağ göğüs üstüne kimlik numarası vb. uygulamalar mevzuat ile tespit edilmelidir.)

7.2 4857 Sayılı Kanuna Tam Olarak Uyulmamasından Kaynaklanan Sorunlar

2003 yılının Haziran ayında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4857 Sayılı İş Kanunu ile çalışma hayatı yeniden şekillenmiş olmasına rağmen kamu ku-

rum ve kuruluşlarının ihale organları hizmet alım şartnameleri hazırlarken işverenlerin uygulamakla yükümlü oldukları çalışma mevzuatını dikkate almamakta, bu mevzuatın uygulanmasını engelleyici şartlardan kaçınmamaktadır.

7.2.1. Kıdem tazminatı: 4857 sayılı İş Kanunu'nun geçici 4 ve 6'ncı maddeleri ile 22.08.2009 tarihinde 27327 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yayımlandığı tarihte yürürlüğe giren Kamu İhale Genel Tebliği Kıdem Tazminatı konusunu düzenlemekte ve aynı tebliğin 79. maddesi ile bu maddenin alt bentlerinde kıdem tazminatının nasıl hesaplanacağı hükme bağlanmış sözleşme gideri olarak %3 oranı belirlenmiştir. Ancak sektördeki kıdem tazminatı sorunu çözülememiş, sektör çalışanlarının kıdem tazminatı hakkı hem kamu kurumlarında hem de özel sektörde sağlıklı bir yapıya kavuşturulamamıştır. Bu durum Özel Güvenlik Sektörü'ndeki firma sahipleri ile özel güvenlik çalışanlarını karşı karşıya getirmektedir. Sorunun kaynağı sektördeki firma sahipleri olmamasına rağmen muhatabı onlar olmaktadır.

Kayıt dışı istihdamın önlenmesi açısından Kıdem Tazminatı Fonu Yasa Tasarısı bir an önce yasalaşmalı, işçi sigorta primi gibi kıdem tazminatı primi de kaynağında tahsil edilerek maaş bordrolarında gösterilmelidir.

7.2.2. Yıllık ücretli izin hakkı: 4857 sayılı Kanun'un 53, 54 ve 55'inci maddelerinde hüküm altına alınan yıllık ücretli izin hakkı işgörenin işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. İzin ücreti günlük yevmiye üzerinden hesaplanır. Kullanılmayan iznin ücreti işgörene ödenmektedir.

İşgörene yasa ile tanınmış bu hak ne yazık ki hem özel hem de kamu kurumlarında göz ardı edilmekte, özel güvenlik sektörü işverenleri ile birlikte özel güvenlik görevlileri zor durumda kalmaktadır.

Yasa dışılığın önüne geçilmesi açısından yıllık izin ücretinin (1 yılda 14 yevmiye) hizmet sözleşmelerinde yer alması hususu sağlanmalıdır.

7.2.3. Özel güvenlik sektöründe çalışanların sayısı 210 bini geçmiştir. Çalışanların tamamına yakını kıdem tazminatı ile yıllık izin ücretini hak etmişlerdir. Bu hakkın parasal miktarı yüksek rakama ulaşmıştır. Sektör işverenleri bu hakları kamudan ve özel sektör işyerlerinden tahsil edememektedir.

7.2.4. Fazla çalışma: 4857 sayılı Kanun'un 63'üncü madde ile işgörenlerin haftada 45, günlük 7,5 saat çalışacağına hüküm getirilmiştir. Eğer bu sürenin üzerinde çalışma gerçekleşirse 41, 42 ve 43'üncü maddelere göre fazla çalışma ücreti ödeneceği saridir. İşgörene yasa ile tanınmış bu hak, ne yazık ki hem özel hem de kamu kurumlarında göz ardı edilmekte, özel güvenlik sektörü işverenleri ile birlikte özel güvenlik görevlileri zor durumda kalmaktadır.

Yasa dışılığın önüne geçilmesi açısından fazla çalıştırılan işgörene fazla çalıştığı saatin süresi kadar mesai ödenmesi gerektiği dikkate alınmalıdır.

7.3 Kamu İhale Mevzuatından Kaynaklanan Sorunlar

7.3.1. Şartnamelerden kaynaklanan sorunlar

7.3.1.1. İdari şartnamede yer alması zorunlu hususlar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 27'nci maddesinde belirtilmiştir. Teklif fiyata dâhil edilecek bileşenler standart tip idari şartnamelerin 26'ncı maddesinde açıklanmaktadır. Ayrıca Kamu İhale Genel Tebliği'nin XIII/G/15'inci maddesi teklife dâhil olacak masraflara teknik şartnamede yer verilemeyeceğine hüküm getirmiş olmasına rağmen, teknik şartnamelerde teklif fiyata dâhil olacak hükümlere sıkça rastlanmakta, sağlıklı bir teklif öngörülemediğinden haksız rekabet ortamı yaratılmaktadır.

7.3.1.2. Teknik şartnamelere “idarenin içinde bulunduğu durum nedeniyle istihkaklar makul bir tarihe kadar ödenmeyecektir” gibi hususlar yazılmaktadır. Bu veya buna benzer hükümler sektör işverenlerini ve çalışanları zor durumda bırakmakta, personel maaşlarının ödenmemesi halinde cezai müeyyide uygulanmaktadır. Yasal olmayan gerekçeler ile sektör işverenleri her zaman ceza ile karşı karşıya bırakılmaktadır.

7.3.1.3 Teknik şartnamelerde özel güvenlik görevlilerine 5188 sayılı Kanun’da açıklanan görev ve yetkiler dışında (örneğin ziyaretçilerin karşılanması, uğurlanması, özel kişilere teşrifatçılık, mihmandarlık yapılması, telefona bakmak vb.) görevler yazılmakta ve uygulanması istenmektedir.

7.3.1.4. Teknik şartnamelerde; personel yıllık izin, rapor ve mazeret izni gibi yasal hakkını kullanırsa yerine görevlendirme yapılarak eksiksiz çalışılacağı düzenlenmesi getirilmektedir. Hâlbuki idari şartnamelerde yıllık ücretli izin hakkını kullanan personele ait maliyetin teklif fiyata yansıtılmasından bahsedilmemektedir.

Eksiksiz çalışmak demek personelin ölmesi veya işi terk etmesi gibi durumlar için mevzuudur. Yasal bir hakkın kullanılmasıyla bağlantısı kurulmamalıdır. Hukuki sözleşmelerin kanunların üzerinde bir metin olamayacağı ve bu konuda İş Kanunu hükümlerinin geçerli olduğu kabul edilmelidir.

7.3.2. KİK ve idarelerden kaynaklanan sorunlar

7.3.2.1. Kimi ihalelere ait şartnameler ilan edilmiş dahi olsa dokümanlarının talep edenlere verilmesi geciktirilmektedir. Bu durum mevzuata aykırı düzenlemeler için idarelerin zeyilname, sektörün açıklama talep hakkını engellemektedir.

7.3.2.2. Kimi mal ve hizmet alımı ihaleleri 4734 sayılı Kanun’un 5’inci maddesi hükmüne rağmen birlikte yapılmaktadır (örneğin elektronik güvenlik ve özel güvenlik hizmet alımı gibi).

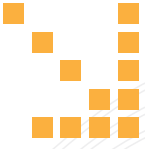
7.3.2.3. KİK ve bazı idarelere 4734/5 ile verilmiş bir görev olmasına rağmen rekabet ortamını koruyamamaktadır. Giyim maliyeti üzerinden yaratılan haksız rekabeti görmezden gelenler yeni Türk Ceza Kanunu’nun 257’nci maddesinde açıklanan “Görevi Kötüye Kullanma” suçunu işlemektedir.

7.3.2.4. Kamu ihalelerinde teklif fiyata; sözleşmeye ilişkin damga vergileri, KİK payı, noter masrafı, amortisman, iş yeri hekimliği, ihbar ve kıdem tazminatına ilişkin genel giderleri karşılamak üzere asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan % 3 oranındaki sözleşme ve genel gider payı eklenmektedir. Bu masraflar için oldukça yetersiz olan ve eşit taksitlere bölünerek aylık hak edişe yansıtılan sözleşme ve genel gider payının tamamı yüklenici tarafından zaten bir kerede ve sadece noter tasdikine ait masrafı karşılamak için ödenir. Geriye kalan masraflar için yapılacak ödeme, sözleşme giderinin düşüklüğü nedeniyle zarar yazmaktadır. Sözleşme ve genel gider payının bir kerede ve ilk hakediş döneminde ödenmesi sağlanmalıdır.

7.3.2.5. Kamu İhale Kurumu, bir kısım özel güvenlik hizmet alımı ihalesini 5188 sayılı Kanuna aykırı bulduğundan iptal ederken, her nedense İş Kanunu’na aykırı şartnameler için bir iptal getirmemektedir. Çalışma hayatını düzenleyen mevzuata aykırı ihalelerin KİK tarafından iptal edilmesi şarttır.

7.4 Personel Maaşları

Özel güvenlik görevlileri kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyette can ve mal güvenliği hizmeti üstlenmişlerdir. Önemli derecede yetki ve sorumluluk ile donatılmışlar ve eğitime tabi tutulmuşlardır. Vasıf sahibi olan ve ceza hukuku uygulamasında devlet memuru kabul edilen bu personelin aylık ücretleri standarda bağlanmalıdır.

7.5 Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası

Sigorta sisteminin daha işlevsel hale getirilmesi sağlanmalıdır. Bunun için 25 Şubat 2005 tarihli ve 25739 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları” yeniden düzenlenmeli, sigortanın kapsamı genişletilerek özel güvenlik personelinin de yararlanmasına imkân tanınmalıdır.

ÖGG’nin kasti olmayan şahsi zararından dolayı da bu tazminattan ödeme yapılması temin edilmelidir.

Aksi takdirde kamu görevlisi ÖGG ile İş Kanunu’na tabii ÖGG arasındaki sigorta sisteminden kaynaklanan ikili durum izah edilemeyecektir.

7.6 Silah Eğitimi

Silah bir kültürdür. Ülkemizde bu eksikliğin giderilmesi, yaşanan üzücü olayların önlenmesi için taşıma ve bulundurma ruhsatı almak isteyen vatandaşların gerek silahı tanımaları gerekse kullanma şartlarını öğrenmeleri için özel güvenlik eğitim kurumlarında eğitim görmeleri sağlanmalıdır. Bu konuda ya bir Kanun çıkarılmalı ya da 6136 sayılı Kanun’da değişiklik yapılarak düzenleme yapılmalıdır.

8. Sektörün AB Uyum Sürecinde Geldiği Nokta, Karşılaştığı Uyum Sorunları

Özel Güvenlik Sektörü AB uyum sürecini AB sivil toplum kuruluşlarına (CoESS) üye olarak başarıyla sürdürmekte ve ortak projeler yürütmektedir. Sektördeki çeşitli firmaları içinde barındıran GÜSOD AB’liğinden destek alarak liman güvenliği konusunda önemli çalışmalar yapmaktadır.

Ancak AB üyesi ülkelerde tamamen birbirinden farklı yasaların olması ve her ülkedeki uygulamaların bu yasal çerçeveler içinde gerçekleşmesi Türk Özel Güvenlik Sektörü’ nü de hangi yasal çerçeveye uygun hareket edeceği konusunda tereddüte düşürmektedir.

Ayrıca özel güvenlik eğitiminde de farklı bir yapı görülmektedir. Örneğin; Macaristan’ da 320 ile 430 saat arası bir eğitim şartı varken, İspanya’ da 180 saat, Romanya’ da 90 saat ile 360 saat, Portekiz 130 saat, Danimarka 111 saat, Finlandiya da ise 100 saat eğitim şartı vardır. Dolayısıyla AB üyesi ülkeler arasında bile eğitim konusunda bir standartlık görülmemekte ve bu da Türk Özel Güvenlik Sektörü’ nün hangi eğitim süresini esas alacağını belirsiz duruma sokmaktadır. Eğitimin verilmesi, denetlenmesi de ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir.

Silahlı Özel Güvenlik konusunda da bir birlik yoktur. Örneğin silah taşımak AB üyesi ülkelere Danimarka, İrlanda, Hollanda ve İngiltere’ de yasaktır. Fransa’ da ise sadece para nakillerinde silah taşıma izni vardır. Türkiye’ de ise mevcut 5188 sayılı yasa silahlı özel güvenlik hizmetine izin vermiş ve nerelerde silahlı özel güvenlik görevlisi olacağını belirlemiştir.

Genel kolluk ve özel güvenlik ilişkisinde de AB üyesi ülkelere parçalı bir yapı görünmektedir. Teknik standartlardaki uyumsuzluklarda sektörün AB’ ye uyum sürecini olumsuz etkilemektedir. Örneğin; alarm izleme merkezleri ile ilgili EN 50518 standardı Eylül 2011 ayında yürürlüğe girmiştir. AB’ nin oluşum sürecine bakıldığında bu gecikmiş bir uygulamadır.

Türk Özel Güvenlik Sektörü öncelikle kendi meslek standartlarını ve etik kurallarını oluşturmalı daha sonra AB üyesi ülkelere standartların oluşturulmasında ve uyumunda işbirliğine gitmelidir. Ancak öncelikle AB üyesi ülkelerin kendi aralarındaki çelişkileri, uygulamadaki farklılıkları ve farklı hukuki alt yapıyı uyumlu hale getirmeleri gereklidir.

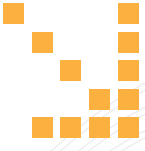

Türk Özel Güvenlik Sektörü' de AB' ye tam üyelik gününe kendini hazırlamalı ve rekabet şansı elde edebilecek yapısal değişiklikleri, yasal değişiklikleri gerçekleştirmeli ve insan kaynağındaki kaliteyi artırmalıdır. Güvenlikte kalite ve güvenlikçide nitelik esas alınmalıdır.

9. Sektörün Rekabet Gücünün Artırılması ve Verimlilik

1950'li yıllardan sonra büyük şehirlerde sanayileşmenin artmasına ve gelişmesine bağlı olarak mülkün korunması gerekliliği doğmuştur. Bu durum devlet eliyle sağlanan güvenliğin yetersiz kalmasına ve özel güvenliğin doğmasına neden olmuştur. Hukuki hiçbir zemini olmamasına rağmen bazı güvenlik firmaları kurulmuş ya da şirketler kendi güvenlik birimlerini oluşturmuştur. Yıllarca bu durum hiçbir yasal zemine dayanmadan devam etmiştir. 22.07.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun ile özel güvenlik yasal bir zemine oturtulmuştur. Bu Kanunla kamuya hizmet eden ve devlete gelir sağlayan bazı stratejik kurumların kendi içinde özel güvenlik birimleri oluşturmaları sağlanmıştır. 2000 yılında 2495 sayılı Kanuna göre görev yapan yasal personel sayısı 106.208'dir. Özel güvenlik kanununa tabi olmadığı halde özel güvenlik alanında faaliyet gösteren şirketlerde çalışan sayısının ise 50.000'in üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. 2495 sayılı Kanun'un kapsamını dışında hizmet veren güvenlik şirketlerine yasal zemine oturtmak ve bu olguyu geliştirip daha sistemli hale getirmek için 10.06.2004 tarihinde 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kabul edilerek 26.06.2004 tarihli ve 25504 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 5188 sayılı Kanun ile birlikte kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde özel güvenlik birimi oluşturulmasından hariç olarak diğer kurum, kuruluş ve mesleki alanların korunması ve özel mülkün güvenliğini sağlamak için de ticari amaçlı güvenlik şirketlerinin kurulmasına izin verilmiştir. 5188 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte 1.381 özel güvenlik şirketi ile 729 özel güvenlik eğitim kurumu faaliyet izni almıştır.

2012 yılı verilerine göre 213.718 bin aktif görev yapan güvenlik görevlisi olmasına rağmen mesleğin gördüğü itibar, bu sayı ile aynı orantılı değildir. Bunun en büyük nedenlerinden biri, güvenlik görevlilerini istihdam eden şirketlerin, istihdamı gerçekten güvenliği sağlamak için değil sadece kanuni yükümlülüklerini yerine getirmek için yapmaları ve Kanun'un mesleğin ihtiyaçlarını karşılayamamasıdır. Güvenliğin en büyük sorunlarından biri de imaj sorunudur. Toplumda güvenlik mesleği çok iyi anlaşılammıştır ve "hiçbir iş bulamazsan al bir sertifika güvenlik görevlisi ol" gibi genel bir kanı vardır. Aslında bu kanının oluşması çok ta garipsenecek bir durum değildir. Dışarıda her zaman ve her yerde özel güvenlik görevlisiyle karşılaşmamız mümkündür. Hastanelerde, alışveriş merkezlerinde vb. birçok yerde her zaman özel güvenlik görevlisi görmekteyiz. Karşılaştığımız görüntü özel güvenliğin imaj sorununu çok iyi açıklamakta; kıyafetlerdeki aşırı aksesuar ve güvenlik görevlisinin hal ve hareketleri olumsuz bir izlenim bırakmaktadır. Asgari ücretle çalıştırılan bir kişiden daha fazlasını beklemek de haksızlıktır. 5188 sayılı kanun mevcut haliyle ne özel güvenlik görevlilerini ne de özel güvenlik işverenlerini (firma sahiplerini) tatmin etmemektedir. Yasada her iki kesim de istediğini bulamamakta ve yeni bir yasaya ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak yapılacak yeni yasa çalışmasının sektörün her kesiminin katılımıyla olması gerektiği ortak kanaati herkesçe paylaşılmaktadır. Genel olarak güvenlik görevlilerinin çalışma prensipleri belirlenmemiş, ücret konusu açıklığa kavuşturulmamış ve sosyal hakları tespit edilmemiştir. Güvenlik görevlilerinin çalışma koşulları tamamen işverenin güvenlik (hizmeti satın alan işletme-

ler) istek ve arzularına bırakılmıştır. Eğitim ve denetleme konusunda da isteklere cevap verebilecek içeriğe de sahip olmayan Kanun, mesleğin kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Özel eğitim veren şirketlerin eğitim alanlarının net olmaması ve verilen eğitimlerin kalitesinin ölçülmemesi kalitenin düşmesine neden olmaktadır.

Özel güvenlik olgusu Türkiye’de belki de en amatörce yürütülen meslek konumundadır. Sorunun çözümü için 5188 sayılı Kanun’da yapılacak değişiklik çalışmalarında sosyal haklar belirlenmeli ve mesleği kalifiye hale getirecek düzenlemeler yapılmalıdır. Görev yerleri ve sorumluluk alanları yeniden belirlenmeli ve güvenliği sağlanan yerler hakkında derecelendirme yoluna gidilmelidir. Örneğin silahlı ve silahsız çalışan personelin aynı haklara sahip olması veya stratejik yerlerin korunmasında görevli personelle, risk değeri düşük yerlerde görev alan personelin aynı hak ve müdahale kanunlarına tabi olması yanlış bir uygulamadır. Göreve hazırlanan personelin eğitim kalitesi yükseltilmeli, eğitim şartları ve saatleri gözden geçirilmeli, personelin çalışma koşulları hizmet alan işverenin inisiyatifinden alınarak sadece kanunlara bağlanmalıdır.

Mevzuatı gözden geçirme çalışmasında ilgili tüm taraflar; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu ve Hazine Müsteşarlığı temsilcileri birlikte çalışmalıdır.

Eğitim müfredatı için ise, hizmet alan kurum ve kuruluşların STK’ları ile (Örneğin Alışveriş Merkezleri Derneği, turizm, sağlık ve diğer sektör sivil toplum kuruluşları) istişare edilmeli, konular ihtiyaçlar ile örtüştürülmelidir.

10. Genel Değerlendirme

Güvenlik kavramı, Anayasa ve yasalarda belirlenen çerçeve içinde, özelde bireyin, genelde toplumun yaşamını düzenli bir şekilde kurup sürdürebilmesi, varlığını koruyarak kendini geliştirebilmesi durumunu anlatmaktadır. Yani hem mevcut durumu korumak ve bunu sürdürülebilir kılmak hem de gelişme ve ilerleme sağlayabilmek için yerine getirilmesi gereken hizmetler güvenlik hizmetleri olarak adlandırılmaktadır. Güvenlik kavramı, asayiş, emniyet ve adalet kavramları ile birlikte kullanılmakta ve düşünülmektedir.

Güvenlik hizmeti, toplum yaşamındaki yeri açısından büyük önem taşıyan bir kamu hizmetidir. Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisinin birinci basamağını fizyolojik ihtiyaçlar oluşturan ikinci basamakta güvenlik ihtiyacı gelmektedir. İnsan yaşamını sürdürmek için yeme, içme, nefes alma eyleminden sonra hemen güvenlik ihtiyacı duymakta ve güvende olmadığı yerde yaşamını sürdürmemektedir. Zaten insanların toplu olarak yaşamaya başlamalarının nedenin de ve insanların bu isteğinin kökenin de güvenli bir yaşam sürmek istemeleri gelmektedir. Ancak toplu halde yaşamında kendi içinde sakıncaları ve topluluğun güven ve huzurunun sağlanması ihtiyacı da zaman içinde ortaya çıkmıştır. Toplumun güvenlik ihtiyacını karşılamak devletin başta gelen görevi olmuştur. Devlet bu görevi başta orduları, polis ve Jandarma Teşkilatı ve nihayetinde de Özel Güvenlik Teşkilatları aracılığıyla yerine getirmeye başlamıştır. Bu süreç Türkiye’de olduğu gibi diğer gelişmiş ülkelerde de benzer biçimde gelişmiştir.

Güvenlik hizmetinin verilmesi bir uzmanlaşmayı, disiplini ve duyarlılığı gerektirir. Çünkü bu hizmet verilirken söz konusu olan can güvenliği, yaşam güvenliği ve mal güvenliğidir. Hizmet verilirken insan temel hak ve hürriyetlerinin de zarar görmemesi gerekir. Dolayısıyla güvenlik hizmeti veren kişi ve kuruluşlar hassas bir dengede görevlerini yerine getirmek, hem korumak ve kollamak hem de hiç kimseye zarar

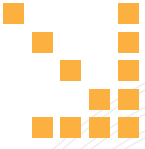
vermeden bu işi yapmak durumundadırlar. Dolayısıyla güvenlik görevlileri önleyici, izleyici, yol gösterici, yardım edici ve sorun çözücü işlevini yerine getirmektedirler.

Türkiye’de Özel Güvenlik Hizmetleri’nin tarihsel gelişim süreci 1981 yılında çıkarılan 2495 sayılı kanun dönemine kadar olan dönem ki bu süreçte bekçiler yer almaktadır. 1981 yılındaki 2495 sayılı kanun döneminin başlaması bazı kurum ve kuruluşlarda özel güvenlik teşkilatlarının kurulması ve halen içinde bulunduğumuz dönem 5188 sayılı kanunla ve 2004 yılında başlayan dönemdir. Bu dönem özel güvenlik hizmeti eğitimi veren kuruluşların kurulduğu ve devletin birçok alandaki güvenlik sağlama görevini özel güvenliğe devrettiği dönemdir.

Bugün özel güvenlik faaliyet alanları olarak bakıldığında kişi korumadan site korumaya, baraj güvenliğinden banka güvenliğine, AVM güvenliğinden ulaştırma (tren, para nakli, altın nakli) güvenliğine, fabrika, rafineri ve petrol- doğal gaz boru hatları güvenliğinden hastane ve okul güvenliğine, turizm güvenliğinden tarihi bölgelerin, yapıların ve müzelerin güvenliğine, spor karşılaşmaları güvenliğinden gösteri-müzik etkinliği güvenliğine hatta askeri kurumlar ile polis lojmanları güvenliğine kadar çok geniş bir yelpazede güvenliğin özel güvenlik kuruluşları ve özel güvenlik görevlileri aracılığıyla mevcut yasa ve yönetmelik çerçevesinde hizmet verildiği görülmektedir. Önümüzdeki süreçte özel güvenlik hizmet alanlarının azalmak yerine daha da çoğalacağı ve çeşitleneceği de bir gerçek olarak görülmektedir. Türk toplumu güvenliğin sadece kamu güvenlik güçleri tarafından yerine getirilen bir hizmet olmadığının ve ihtiyacın özel güvenlik eliyle de giderilebileceğinin farkına varmış ve bunu kabul etmiştir. Özel güvenlik sektörüne düşen görev bundan sonra toplumdaki bu kabulün sürdürülebilirlik ve güvenilirliğini arttırmak olmalıdır. Bunun için de özel güvenlik sektörünü oluşturan (eğitim işletmeleri ve hizmet üreten işletmeler) kuruluşların Toplam Kalite Yönetimi anlayışını ve standartlarını oluşturmaları, içselleştirmeleri ve uygulamaları gereklidir. Toplam Kalite Yönetimi’nin yanında meslek etiği eğitimi de özel güvenlik sektörü çalışanlarına verilmelidir. Bu eğitimler AB’ye tam üyelik isteği ile her alanda hazırlık yapan Türkiye’nin özel güvenlik alanında da AB’ye entegrasyonunu kolaylaştıracaktır. Türk Özel Güvenlik Sektörü Türkiye’nin AB’ye üyeliğine hatta dünya ile entegrasyonuna hazır olmalıdır. Çünkü önümüzdeki gelişmeler AB üyeliğinin ötesinde Dünya Ticaret Örgütü Kamu Alımları Anlaşması’na gözlemci statüde bulunan Türkiye’nin yakın bir gelecekte bu anlaşmaya(KAA) taraf olacağını göstermektedir. Dolayısıyla bu anlaşmaya taraf olduğunda birçok gelişmiş Avrupa Ülkesi ve ABD gibi ülkelerle aynı kulvarda rekabet etmek durumunda kalınacaktır.

Türk Özel Güvenlik Sektörü kendisini 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile bu kanunlara bağlı olarak çıkartılan yönetmeliklerdeki yaptırımlara ve uygulamalara hazırlamalı ve yapısal değişikliklerini sağlamalıdır. AB üyesi ülkelerdeki işletmelerle rekabet edebilecek yapıya hızla ulaşması sağlanmalıdır. Eğitim sistemini gözden geçirmeli ve yeni gelişmelere uyum sağlayabilecek insan kaynağını yetiştirmeli ve kaliteli insan gücünü elinde tutacak motivasyonu sağlayabilmelidir. Hızla sicil sistemi ve bilgi bankası kurulmalı ve sektör, toplumda olumsuz algıya neden olacak davranışta bulunan iş görenlerini belirleyebilmeli ve disiplin kuralları çerçevesinde işlem yapmalıdır.

Çalışanların özlük hakları ile ilgili iyileştirme çalışmaları yapılmalı ve sektör firmaları hizmet ürettikleri sektörlerle ve topluma güvenliğin önemini ve değerini anlatacak mekanizmalar geliştirmelidir.

2012 Türkiye Özel Güvenlik Hizmetleri Meclisi Sektör Raporu

Sektörün etkin denetimi sağlanmalı ve bunun için oluşturulan yapının etkin, adil ve sağlıklı bir şekilde çalışması sağlanmalıdır.

Sektörde haksız rekabeti önlemek yasal kurallar çerçevesinde iş yapan firmalar ile yapmayan firmaların birbirinden ayrılmasının sağlanması yoluna gidilmelidir. Sektörün ihtiyacını karşılayacak ve mevcut sıkıntıları giderecek, gelecekte oluşabilecek değişim ve dönüşümleri öngörebilecek ve şimdiden önlemini alabilecek yasal mevzuat hazırlanması, yenilenmesi faaliyetlerine hız kazandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

[1] UÇKUN Gazi, KONAK Orkun. 'Özel Güvenlikte Temel Kavramlar ve Özel Güvenlik Hukuku' Kocaeli Üniversitesi 2008

[2] CoESS Raporu 'Özel Güvenlik ve Avrupa Toplumundaki Rolü'

İNCELENİLEN KAYNAKLAR

[1] DERDİMAN, Cengiz. 'Özel Güvenlik Anlayışı ve 5188 Sayılı Kanunun Uygulanmasından Doğan Sorunlara İlişkin Değerlendirmeler' 12.11.2005

[2] BOZKURT, H. 2007 Bilgilendirme Sunusu, EGM, 2007

[3] II. Ulusal Özel Güvenlik Sempozyumu

[4] 13.01.2011 tarih ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (RG: 27846, 14.02.2011 gün)

[5] 18.10.2012 tarih ve 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu (RG: 28640, 07.11.2012)

[6] 20.06.2012 tarih ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (RG: 28339, 30.06.2012)

İNTERNET SİTELERİ

www.ozelguvenlik.pol.tr

www.ogg.com.tr

www.spntr.net

www.gusod.com.tr

www.egm.gov.tr

www.jandarma.gov.tr

www.osym.gov.tr

KISALTMALAR

AGSP: Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası

BAB: Batı Avrupa Birliği

BOP: Büyük Ortadoğu Projesi

CSTO: Kolektif Güvenlik Anlaşma Organizasyonu

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

EGM: Emniyet Genel Müdürlüğü

KA: Kamu Alımları Anlaşması

KEİB: Karadeniz Ekonomik İş Birliği

PNAC: Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi

ŞİÖ: Asya Şanghay İş Birliği

ÖGG: Özel Güvenlik Görevlileri